

GAZETECİ ŞEREF OĞUZ:
Ahlaki değeri olmayan hiçbir
sistem sürdürülemez

RÖPORTAJ: YAHYA AYYILDIZ

Pandemide sosyal ve
mesleki etik ikilemler

ÇAĞATAY ÜSTÜN - SEÇİL ÖZÇİFTÇİ

İGİAD Bülten

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

YIL: 19 • SAYI: 51 • MAYIS 2021

Pandemi ve iş ahlakı

İGİAD Başkanı Ayhan Karahan görevine devam ediyor

Sosyal sorumluluk değil toplumsal zorunluluk

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

**19
20**

FAALİYET RAPORU

**2019-2020
FAALİYET
RAPORU
YAYIMLANDI**

AYHAN KARAHAN
İGIAD Yönetim Kurulu Başkanı

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

YIL: 19 • SAYI: 51 • MAYIS 2021

İGIAD Adına Sahibi

Ayhan Karahan

Genel Yayın Yönetmeni

Ömer Bedrettin Çiçek

Editör

Yahya Ayyıldız

Yayın Kurulu

Ahmet Akın
Ali Hasan Kılıç
Cafer Albayrak
Davut Güler
İzzet Demir
M. Fatih Kıratlı
M. Mürsel Çiçek
M. Sait Bozik
Mehmet Aktaş
Mehmet Bulayır
Muharrem Balcı
Murat Ustaoglu
Musa Bıçkıoğlu
Sinan Polat

Yayına Hazırlık

İGIAD Eğitim ve Araştırma
Komisyonu

Grafik Tasarım

Fokus Tasarım

Baskı ve Cilt

İkramat Ofset
printcenter@ikramat.com

Yazışma Adresi

Topçular Mah. Maltepe Cad. No: 4/1
Axis İstanbul Ofis B-2 Blok Kat: 4
No: 73-74 Eyüpsultan, İstanbul
Tel: +90 212 544 96 00 - 77
Faks: +90 212 544 96 76

www.igiad.org.tr
info@igiad.org.tr

İGIAD Bülten, kurum faaliyetlerini duyurmak, İGIAD üyeleri arasında etkileşim ağını güçlendirmek, İGIAD'ı tanıtmak, iş dünyasında ahlaki girişimcilik ve iş ahlakı konularında kamuoyu hassasiyeti oluşturmak gayesiyle yayımlanır, ücretsiz olarak dağıtılır.

İş dünyasının pandemiyle imtihanı

Bir yılı aşkın bir süredir **Covid-19 salgını**yla mücadele ediyoruz. Tarihte ender olarak görülen düzeyde **büyük ve ölümcül** bir salgınla karşı karşıyayız. Bugüne kadar dünya genelinde virüse yakalanan insan sayısı **160 milyonu aştı** ve hayatını kaybedenlerin sayısı ise **3,5 milyonu buldu**. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre söz konusu resmi rakamlar gerçeği yansıtmıyor ve bunun için resmi rakamların iki veya üç ile çarpılması gerekir. Bununla birlikte salgınla mücadele için iş hayatımızın yanı sıra **sosyal hayatımız** da yasaklama ve kısıtlamalara maruz kaldı. **Pek çok işletme** belirli dönemlerde kapandı, **milyonlarca çalışan** izne çıkarıldı. Sosyal bir varlık olan insanın eve kapatılması, psikolojik sorunlara da yol açtı. Bu dönemde boşanmalar arttı, nüfus artış hızı düştü.

Ahlak, toplumsal hayatı **adalet** ilkesi çerçevesinde düzenleyen ve temelini vicdanda bulan kurallardır. Bu yönüyle özellikle sıkıntılı zamanlarda kendisine daha çok ihtiyaç duyulur. Covid-19 salgını da bütün toplumu ve bu arada iş dünyasını bir **ahlak sınavı**yla karşı karşıya getirmiştir.

İlk ahlak sınavının **sağlık** sektöründe ortaya çıktığı söylenebilir. Bu sınav, aşı sorununun kendini göstermiştir. Her bir hastaya yetecek kadar aşı üretilmediği için sınırlı sayıdaki aşının öncelikle kimlere verilmesi veya bu aşılardan ülkeler arasında **nasıl paylaşılması** gerektiği, bir ahlak sorunu olarak ortaya çıkmıştır. Bazı ülkelerde "ölümü yakın!" diyerek **yaşlılara aşı verilmemesi** veya gereken tedavinin sunulmaması, ahlaki çürümeyi göstermiş veya her şeyi kazanca ve teknik hesaplama indirgeyen "homo economicus" ya da "rasyonel insan" tipolojisinin **ahlaki karnesini** hazırlamıştır.

Bununla birlikte aşı üreten ve zengin ülkelerin kendilerine öncelik tanırken aşı üretemeyen ve fakir ülkelere adil bir biçimde aşı temin etmemeleri, bir başka ahlaki sorunu gözler önüne sermiştir. Bu arada **İsrail'in**, lobi gücünü kullanarak bütün ülkelerden önce nüfusu için gerekli olan aşıya ulaşması ve aşılamaı gerçekleştirmesi, bir **başarı hikayesi** olarak lanse edildi, ancak bu durum, gerçekte bir **ahlaksızlık abidesiydi**.

Sağlık sektöründe küresel düzeyde yaşanan ahlaksızlık abidelerini ve örneklerini iş hayatının ticaret, sanayi, inşaat gibi diğer sektörlerinde de görmek mümkündür. Salgını bahane ederek imkânı varken **borçlarını zamanında ödemeyenlere, teslimatını bihakkın yapmayanlara, işçisini çalıştırdığı halde çalışmadı göstererek kısa çalışma ödeneğinden faydalananlara**, böylece çalışanının sigortasını ödemeyenlere rastlanmıştır.

Tabii sadece ahlaki kusurlar ve olumsuz örnekler bulunmamaktadır. Özellikle **güçlü aile yapımız**, salgının ekonomik ve sosyal sorunlarının üstesinden gelmekte temel dayanağımız olmuştur. Salgın; aile ve akrabalık kurumunun sağladığı dayanışmanın ne kadar önemli olduğunu bir kere daha göstermiştir.

Bültenimizin bu sayısında **pandemi ve iş ahlakı** konusunu, **Prof. Dr. Çağatay Üstün** ile **Dr. Öğr. Üyesi Seçil Özçiftçi**, sağlık sektörü özelinde incelemiştir. **Prof. Dr. Özgür Çengel**, **Prof. Dr. Serdar Pirtini** ve **Dr. Öğr. Üyesi İlgin Çakıroğlu** ise salgının iş hayatında meydana getirdiği değişiklikler ve **yeni iş modelleri** üzerinde durarak rekabetçi bir pozisyonun sürdürülebilmesine yönelik öneriler üzerinde durmuştur. Duayen gazeteci **Şeref Oğuz** ile pandemi ve iş ahlakı üzerine yapılan röportaj ise yukarıda bahsedilen imtihanımıza dair önemli tespitler ve uyarılarla dolu.

Bu sayıdaki üyelerle röportajımızı İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü ve aynı zamanda İstişare Kurulu üyemiz **Prof. Dr. Saffet Köse** ile yaptık. Hayatına ilişkin samimi açıklamaları ve birikimini paylaşması dolayısıyla kendilerine teşekkür ediyorum.

Bu arada **İGIAD Genel Kurulu**, başkanlık görevini önümüzdeki dönem için de bize tevdi etti. Bu zor görevi **ekip arkadaşlarımla birlikte** alnımızın ağıyla yapabilmeyi Rabbimden diliyorum, **Allah utandırmasın** diyorum.

TJBE

Turkish Journal of Business Ethics

13/2

isahlakidergisi.com

İş Ahlakı Dergisi

İş Ahlakı Dergisi

13/2

51/1

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERGİSİ
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERGİSİ

13. CİLT
2. SAYI
YAYIMLANDI

DOSYA PANDEMİ VE İŞ AHLAKI

Covid-19 sürecinde kurumsal yönetim ve sosyal sorumluluk

PROF. DR. ÖZGÜR ÇENGEL
PROF. DR. SERDAR PİRTİNİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ İLGİN ÇAKIROĞLU

4

Şeref Oğuz: Ahlaki değeri olmayan hiçbir sistem sürdürülemez

RÖPORTAJ: YAHYA AYYILDIZ

8

Covid-19 pandemisinin oluşturduğu sosyal ve mesleki etik ikilemler

ÇAĞATAY ÜSTÜN - SEÇİL ÖZÇİFTÇİ

13

FAALİYETLER

İGİAD Başkanı Ayhan Karahan görevine devam ediyor 16

Sosyal sorumluluk değil toplumsal zorunluluk 19

ÇEVİRİMİÇİ SÖYLEŞİ: PROF. DR. DAVUT PEHLİVANLI

Yeni normalin gölgesinde ekonomi ve risk yönetimi 20

ÇEVİRİMİÇİ SÖYLEŞİ: ORHAN ERİMAN

Fikri ve sınai mülkiyet hakları 21

ÇEVİRİMİÇİ SÖYLEŞİ: BEKİR SAMİ NALBANTOĞLU

İşletmelerde veri güvenliği 22

ÇEVİRİMİÇİ SÖYLEŞİ: PROF. DR. KEREM ALKİN

Ekonomide 2020 yılının değerlendirilmesi ve 2021 yılından beklentiler 23

SÖYLEŞİ

Prof. Dr. Saffet Köse:

İlim peşinde koşmak, Allah yolunda olmaktır 32

Röportaj: Yahya Ayyıldız

Covid-19 sürecinde kurumsal yönetim ve sosyal sorumluluk*

PROF. DR. ÖZGÜR ÇENGEL

PROF. DR. SERDAR PİRTİNİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ ILGİN ÇAKIROĞLU

İSTANBUL GALATA ÜNİVERSİTESİ, İSTANBUL - MARMARA ÜNİVERSİTESİ, İSTANBUL - RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ, RİZE

Kurumsal sosyal sorumluluk, firmaların imajını güçlendiren bir unsur olarak ön plana çıkarken, özellikle Covid-19 pandemi döneminde firmaların bu yönlerine daha fazla ağırlık vermeleri, müşterilerin daha fazla dikkatini çekebilir ve akılda kalmalarını sağlayabilir.

DÜNYA çapında bir kriz olarak Covid-19 pandemisi, küresel ekonominin gelişimini derinden etkilemekte ve dünya çapındaki firmaların hayatta kalmasını tehdit etmektedir (Wang ve diğ., 2020). Covid-19 pandemisi, çoğu endüstri sektöründe daha önce görülmemiş bir ticaret kesintisine yol açarak birçok işletmeyi kapanmaya mecbur etmiştir. Perakendeciler ve markalar; sağlık ve güvenliğe, tedarik zincirine, işgücüne, nakit akışına, tüketici talebine, satış ve pazarlamaya ilişkin kısa vadeli zorluklarla karşılaşmaktadır. Ayrıca bu zorlukların başarılı bir şekilde giderilmesi, parlak bir geleceği garanti etmeyebilir. Çünkü salgın geçtiğinde, salgından

önceki dünyaya kıyasla tüketiciler ve işletmeler çok farklı bir dünyada yer alacaktır. Özellikle turizm ve konaklama alanlarında birçok pazar artık mevcut olmayabilir. Firmalar, özellikle yeni başlayanlar, belirsiz bir şekilde işe alımları durdurmuştur. Aynı zamanda, çevrimiçi iletişim, çevrimiçi eğlence ve çevrimiçi alışveriş, benzeri yaşanmamış bir büyüme göstermektedir (Donthu ve Gustafsson, 2020).

COVID-19'UN SUNDUĞU FIRSATLAR VE TEHDİTLER

İnsan, sağlık ve çevre temalarının, günümüzde Türk işletmelerinin vurgulaması gereken en temel unsurlar olması gerekmektedir. Pricewaterhouse Coopers, kurumsal yönetim

ve sosyal sorumluluk yaklaşımlarının Covid-19 sürecinde değişime uğradığını belirtmekte ve özellikle belli konulara vurgu yapmaktadır. Salgının kontrol altına alındıktan sonra yeni bir iş ve rekabet ortamının oluşacağını vurgulayan rapor, özellikle ülkemizdeki firmaların uluslararası işbirliğine yönelmelerinin ve hem işletmelerin kendilerini hem de toplumu düşünen stratejiler geliştirmelerinin önemini vurgulamıştır. Türkiye'nin, Covid-19 sürecinde özellikle Çin'den sağlanan tedarik zinciri süreçlerinde yaşanan sıkıntılar göz önüne alındığında, yeni bir üretim cenneti olacağı ve yerel üretimin yapısal teşviklerle daha da artacağı ifade edilmektedir. Bu noktada sektörel rekabetçilik yerine, teknolojik yetkinliğin ön plana çıkması gerekmektedir. Türk işletmelerinin büyüme, üretim, istihdam vb. konuları tekrar revize etmesi önemli bir noktadır.

Covid-19 pandemisinin tüketiciler ve markalar üzerinde önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir. Evde kalma direktifleri, belirli ürün kategorilerine yönelik radikal talep değişimleri, yetersiz dağıtım kanalları ve bazı firmalar için tedarik zinciri zor-

lukları, alışılmış davranışları bozmuş ve müşterilerin yeni şekillerde alışveriş yapmasını gerektirmiştir (Knowles ve diğ., 2020).

Geçmiş deneyimlere ve salgının getirmiş olduğu duruma göre gıda, ekipman, ilaç gibi ürünleri daha fazla stoklamak ya da bunları yerel olarak üretmek için hazırlık yapmak gereklidir. Bu noktada küresel firmaların güvenilir tedarik zincirlerine sahip olması önemli bir noktadır. Dolayısıyla söz konusu pandeminin firmaların tedarik zincirlerini yeniden düşünmelerini ve gelecekte üretimin durmasını engellemek amacıyla ihtiyaç duyulan yerlere yakın tedarik zincirlerine hareket etmelerini sağladığı söylenebilir (Donthu ve Gustafsson, 2020).

Konaklama sektörünün, insanların karşı karşıya kaldığı pandemi dönemindeki izolasyondan sonra müş-

terilere yaşam deneyimleri, çevrimiçi hizmetler ve bağlantı sunma konusunda daha fazla yatırım yapması gerekir. Konaklama sektörü, sanallaştırma iş modeline doğru hizmet sunumunu kaydırabilir. E-ticaret, kullanıcı sayısındaki artış nedeniyle daha da büyüebilir. Bu nedenle verimli lojistiğe, sipariş karşılama yönetimine ve müşteri hizmetleri yönetimine yatırım yapmak, geliştirici bir eğilim olabilir (de Sousa Jabbour, 2020).

Covid-19 salgını ve sosyal mesafe uygulaması ile alışverişin yanı sıra tüketicinin satın alma alışkanlıkları da sektöre uğramıştır. Örneğin tüketiciler mağazaya gidemeyebilir, mağaza evlerine gelir (çevrimiçi alışveriş). Teknolojik ilerlemeler, değişen demografiler; tüketicilerin iş-serbest zaman-egitim sınırlarını yeniden belirledikleri yenilikçi yöntemleri ve ye-

ni alışkanlıkları ortaya çıkaracaktır. Ayrıca tüketiciler tarafından dijital teknolojilerin ve uygulamaların (en belirgin örneği Zoom görüntü hizmetleri) benimsenmesiyle eğitimde online sınıflar ve sağlık hizmeti amacıyla tele-muayene gerçekleştirilebilmektedir. Kriz ve belirsizlik dönemlerinde genel eğilim; isteğe bağlı ürünlerin ya da hizmetlerin alımını ve tüketimini ertelemektir. Bu durum, talebin bugünden geleceğe kaymasına yol açmaktadır (Sheth, 2020).

YENİ İŞ VE ALIŞKANLIK MODELLERİ

Tüketiciler pandemi ile başa çıktıkça, neredeyse bir gecede, evler çalışma ofislerine, sınıflara, yayın stüdyolarına, spor salonlarına dönüşmeye başlamıştır. Kişisel bilgisayarlar, yakın aile üyelerinin ötesinde insan etkile-

şiminin ve sosyalleşmenin çoğunluğuna açılan kapı olmuştur. “Kendini yap” faaliyetleri ile yeni beceriler benimsedikçe, birlikte yaratma, yenilikçilik ve yaratıcılık ortaya çıkmıştır (Kirk ve Rifkin, 2020). Tüketicilerin bu tür talep ve alışkanlık değişiklikleri, firmaların hayatta kalmak adına pazarlama stratejilerini geliştirmesini çok daha önemli bir hale getirmektedir. Örneğin insanların enfeksiyonu önlemek için kendilerini evlerinde izole etmeleri ya da fiziksel teması azaltmaları gerekmektedir. Bu durumda firmaların hızlı bir şekilde pazarlama inovasyonları ile çevrimiçi işlerini geliştirmelerine ve güçlendirmelerine daha fazla dikkat etmeleri gerekir (Wang ve diğ. 2020). Aynı zamanda bu süreçte pandemiyle ilgili sorunlara değinebilmek için müşterilerin bilgilerini kullanan işletme ve hükümetlerin, kontrol ve şeffaflık ilkelerini tüm aşamalarda uygulamaları gerekir (Brough ve Martin, 2020).

Perakendeciler, acil durumlara verdikleri yanıtların, işlerini önemli ölçüde etkileyeceğinin farkındadır. Ancak harekete geçmek için çok az zamanları olduğundan uyum sağlamak için mücadele vermektedirler. Ayrıca bir yandan, acil durumlarda markaları tarafından ihanete uğradıklarını hisseden tüketicilerin kriz geçtikten sonra bu markaları almaya geri dönmeme riski vardır. Bu durum, bazı perakendecilerin fiyat yükseltmesiyle tüketicilerde kızgınlığa yol açmasından kaynaklanabilmektedir. Öte yandan, acil durum sırasında markaları satın almayı bırakmış olan tüketiciler, markaların ya da mağazaların bu

süreçte üzerlerine düşeni yaptıklarını hissettiklerinde, kriz geçtikten sonra tekrar satın almaya daha istekli olabilirler. Perakendecilerin kârdan önce insanı ön plana koyan ortak amaçları, farklı perakende uygulamalarına dönüşebilmektedir. Örneğin bazı gıda perakendecileri çevrimiçi talepleri karşılayabilmek adına başka işletmelerden geçici olarak çalışanları işe almıştır. Bazı perakendeciler ise (Apple gibi) teknolojiyi kullanarak, mağazadaki çalışanlarını uzaktan teknik destekçiye dönmüşdür. Benzer şekilde bazı perakendeciler aksamalar olabileceğini öngörerek tedarik zincirlerini yeniden gözden geçirirken, bazıları bu durumu reklam harcamalarını kısarak ve fiyatları arttırarak gerçekleştirmiştir. Bazı perakendeciler sadece yerel tedarik zincirine geçmiştir. Ulusal sağlık çalışanlarına ve korunmasız insanlara hizmet verebilmek için çevrimiçi hizmetlerini bırakan gıda perakendecileri de söz

konusu olmuştur. Gıda dağıtım perakendecileri de temassız ödemeler sunmuştur. Ayrıca virüs salgını öncesinde imza gerektiren eve teslim, artık tüketicilerle daha fazla temas kurmadan paketleri kapının önünde bırakarak gerçekleştirilmektedir. Bu noktada pandemi bittiğinde geleneksel perakendecilerin nasıl davranacağı önemli bir konu olarak ortaya çıkarken, çevrimiçi hizmet ve eve teslimin gelişmesine yönelik çabalar söz konusudur (Pantano ve diğ., 2020).

Bu durumlar göz önüne alındığında tüketicileri, işletmeleri, hükümeti, tüm paydaşları ilgilendiren yeni uygulamaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu noktada pandeminin beraberinde getirdiği bu tür değişimlerle mücadele edebilecek işletmelerin yeni stratejiler belirlemeleri ve bunları uygulamaları önemli olmaktadır.

PANDEMİDEN EN ÇOK ETKİLENEN SEKTÖRLER

Pricewaterhouse (2020) raporunda, mobilite kısıtlaması ve giriş çıkış yasaklarından en çok etkilenecek sektörler arasında; havayolu taşımacılığı, seyahat acente faaliyetleri, perakende satış, konaklama, restoran hizmetleri, spor ve eğlence bulunmaktadır. Bu sektörler krizin etkilerini hızlı bir şekilde tecrübe etmeye başlamıştır. Talep riskine en fazla maruz kalan sektörler ise; imalat, inşaat, gayrimenkul, kara ulaşımı ve istihdam hizmetleri olacaktır. Krize en dayanıklı sektörler; kişisel hizmetler, sağlık, sosyal hizmetler, hukuk, muhasebe, reklam, yayıncılık, telekom hizmetleri, bilgi işlem, enerji, su temini, atık yönetimi,

.....
Covid-19 pandemisinin tüketiciler ve markalar üzerinde önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir. Evde kalma direktifleri, belirli ürün kategorilerine yönelik radikal talep değişimleri, yetersiz dağıtım kanalları ve bazı firmalar için tedarik zinciri zorlukları, alışılmış davranışları bozmuş ve müşterilerin yeni şekillerde alışveriş yapmasını gerektirmiştir.

tarım, ormancılık, balıkçılık ve maddencilik olarak beklenmektedir.

İşsizlikte en büyük artışı gören sektörler, doğası gereği hedonik olan ve bu hizmetlere olan talebin, müşterinin fiziksel olarak varlığını gerektiren konaklama, turizm ve eğlence gibi sektörlerdir. Covid-19 salgını, pazarların nasıl oluştuğunu ve çok sınırlı bir zaman diliminde nasıl kaybolduğunu incelemek için eşsiz bir fırsat sunmaktadır. Bir pazar için bir çözümün ortadan kalkmasının başka bir çözümle değiştirilip değiştirilemeyeceğini keşfetmek de ilginç bir durum olmaktadır (Donthu ve Gustafsson, 2020).

Covid-19 pandemi sürecinde işletmelerin inovasyon için farklı motivasyonlara sahip olduğu söylenebilir. Krizden yüksek düzeyde etkilenen firmalar, mevcut işlerini sürdürmek ve müşterilerini korumak için pazarlama stratejilerinde değişiklik yapma eğilimindedir. Bunun yanı sıra, krizden derin bir biçimde etkilenmeyen firmalar ise işlerini genişletmek ya da daha fazla müşteri kazanmak için olası yeni fırsatları tam olarak kullanma eğilimindedir. Bu noktada bir diğer önemli husus, pazarlama inovasyon stratejisini, firmanın kendi başına mı yoksa diğer firmalarla işbirliği içerisinde mi yürüteceğiyle ilgilidir. Bu durum firmanın bağımsız bir şekilde inovasyon yapmak için yeterli kaynağa ve yeteneğe sahip olup olmadığına bağlıdır. Ayrıca, firmaların hangi spesifik pazarlama inovasyon stratejisini seçeceklerine karar verirken kendi özelliklerini dikkate almaları gerekir (Wang ve diğ., 2020).

.....

Acil durumlarda markaları tarafından ihanete uğradıklarını hisseden tüketicilerin kriz geçtikten sonra bu markaları almaya geri dönmeme riski vardır. Bu durum, bazı perakendecilerin fiyat yükseltmesiyle tüketicilerde kızgınlığa yol açmasından kaynaklanabilmektedir. Öte yandan, acil durum sırasında markaları satın almayı bırakmış olan tüketiciler, markaların ya da mağazaların bu süreçte üzerlerine düşeni yaptıklarını hissettiklerinde, kriz geçtikten sonra tekrar satın almaya daha istekli olabilirler.

.....

Kurumsal sosyal sorumluluk, firmaların imajını güçlendiren bir unsur olarak ön plana çıkarken, özellikle Covid-19 pandemi döneminde firmaların pandemiyle mücadelede bu yönlerine daha fazla ağırlık vermeleri, buna yönelik çözümler sunmaları, müşterilerin daha fazla dikkatini çekebilir ve akılda kalmalarını sağlayabilir. Dolayısıyla bu durum sosyal bir soruna çözüm olurken aynı zamanda firmanın amaçlarına ulaşmasını, diğer bir ifadeyle hayatta kalmasını, müşteri ile uzun süreli ilişkiler sürdürmesini, rekabet avantajı yakalamasını sağlayabilir.

TEMEL STRATEJİ ÖNERİLERİ

Türkiye’de işletmelerin pazarlama, süreçler ve insan odaklı yapıları gereken temel stratejiler aşağıdaki gibi belirtilebilir:

- Pazarlamada olabilecek tüm sanal kanalları açık tutmak ve fiziksel temasın minimum düzeye indirileceği uygulamalara geçmek, e-ticaret ve eve teslimat kanalları oluşturmak,
- Süreçleri sanal platformlara taşımak (sanal kredi verilmesi, sanal yönetim gibi), perakendede ani

talep değişimlerini karşılamak için stok seviyelerini sürekli kontrol etmek,

- İnsana bu süreçte daha fazla değer verildiği temasına odaklanmak ve tüm kampanyaları sağlık, insan ve çevre odaklı yürütmektir.

Kurumsal yönetim politikaları açısından bu süreçte işletmelerin dikkat etmeleri gereken konu başlıkları aşağıdaki gibi belirtilebilir:

- Daha güçlü yurt içi tedarik zincirinin kurulması ve tedarik zincirlerinin kısılması gerekir.
- Stratejik mallara ithalat bağımlılığının azaltılması için yerel üretime geçilmesi önemlidir.
- Yeni çalışma biçimlerinin (esnek ekip yapıları, uzaktan çalışma, daha az iş seyahati gibi) geliştirilmesi gerekir.
- İşletmelerin tüm belirsizliklere göre daha az risk alarak iş yapma modelleri uygulaması gerekir.

* Bu çalışma, aynı yazarlara ait olan ve İstanbul Ticaret Üniversitesi Girişimcilik Dergisi’nde Bahar 2020/1 tarihinde yayınlanan “Covid-19 Sürecinde İşletmelerde Kurumsal Yönetim ve Sosyal Sorumluluk Stratejilerinin Yeniden Yapılandırılması Üzerine Pazarlama Yönlü Bir Yaklaşım” adlı makaleden faydalanarak hazırlanmıştır.

GAZETECİ ŞEREF OĞUZ:

Ahlaki değeri olmayan hiçbir sistem sürdürülemez

RÖPORTAJ: YAHYA AYYILDIZ

Salgın, tüketim kalıplarında aşırıya kaçmanın zararlı olduğunu gösterdi. Pandemiyle çapraz ateş arasında kalan bizler, ihtiyaçlar ile istekler arasındaki ayrımı fark etmeye başladık, ihtiyacından fazlasının peşinde koşmamak gerektiğini anladık. Tüketimde aşırıya kaçıldığında bunun krizi daha da derinleştireceği ortaya çıktı.

Covid-19 pandemisi sosyal hayatımızın yanı sıra ekonomiyi de oldukça etkiledi. Yasaklamalara ilişkin boyutunu bir şekilde atlatırız, ancak pandeminin kalıcı etkileri neler olabilir? Pandemi, ne tür yeni çalışma biçimlerinin ve iş modellerinin doğmasına yol açtı veya açıyor?

Şüphesiz bunun iki türlü etkisi olacak. Birincisi sunduğu fırsatlar, ikincisi getirdiği tehditler. Pandeminin getirmiş olduğu fırsatlar ve tehditler, açıkçası iş hayatını bütünüyle değiştirecek ve toplumsal hayatta kalıcı etkiler bırakacak. En sıradan olanına bakalım:

Şimdi bizim online ortamda yaptığımız bu röportajda olduğu gibi dijitalleşme yaygınlaşacak. Daha önce de

online ortamlarda röportaj dahil pek çok faaliyet yapılıyordu ama pandemiden sonra online platformlar, asıl mecra haline geldi. Bu mecra eskiden keyfiyetti, şimdi ise zaruret oldu. Evden çalışma eskiden de vardı ve mesela ben yirmi senedir evden veya gittiğim herhangi bir otel odasından çalışabiliyorum. Ama şimdi çok daha yaygın bir uygulama oldu.

Hatta sosyal mesafe kuralı nedeniyle “televizyona, gazeteye gelme, bulunduğu yerden katkıda bulun” diyorlar. Salgın geçtikten sonra da bunların bir kısmı kalacaktır. Bunun sunduğu imkanlar fark edildi ve bazı şirketler, holdingler, insan kaynakları planlamasını buna göre yapıyorlar. Evden çalışma artık bir seçenek olmaktan çıkıyor, genel kural haline

geliyor ve belki de bundan sonra zorunlu bir uygulama olacak. Bu değişim, başta ofis kirası, donanımı, otoparkı, elektriği, ulaşımı, ısınması gibi pek çok harcamadan tasarruf edilmesine yol açabilecek.

Böylece anladık ki bütün işler bir yemek veya çalışma masasına sığabiliyormuş. Bu durum ise bazı alanlarda geri döndürülemez biçimde yeni iş modelleri üretilmesine yol açacak. Hatta bu değişimden bazı sıkıntılar da doğacak ve sendikalar bu işin yeterince farkında değilmiş gibi görünüyorlar. Herhangi biri kalıcı olarak evde çalışacaksa personel için yapılan yemek, yol, ısınma gibi giderlerden işveren tasarruf edecek ve buradan bir katma değer elde edilecek. Oluşacak olan katma değer nasıl bölüşüleceği, bir sorun olarak ortaya çıkabilir.

Ofiste çalışma popülaritesini kaybedip evden çalışma yaygınlaştığında bunun iş ilişkilerine yansımaları nasıl olabilir?

Meselenin etik yönünden görünen önemli bir sorun şudur: Evden çalışan insanların yattığına dair bir önyargı söz konusu. Bununla birlikte benim “korona mobbing” dediğim bir durum doğuyor. Eskiden ofise gildiğinde 09:00-18:00 arası çalışılır

ve ögle paydosu verilirdi. Şimdi öyle değil; işveren, personelin 7/24 çalışmasını bekliyor, bu hakkı kendinde görüyor.

Böylece en azından yöneticilerin mesai saati delik deşik oluyor ve bütün mahremiyet ortadan kalkmış durumda. İş üstüne iş veriyorlar, çünkü orada olmadığından dolayı senin dalga geçtiğini, işi savsakladığını, zamanını başka şeylerle geçirdiğini düşünüyorlar. Çalışan tarafından baktığın zaman, bu cepheden de bazı istismarlar oluyor. Etik çürüme her iki tarafta da kendini belirgin kıldı. Bunun düzeltilmesi için ilgili eğitiminin verilmesi ve bu kültürün oturması gerekiyor.

Peki, salgının küresel üretim sürecine etkisi nasıl olacak?

Salgın gittikten sonra endüstri tarafında kalacak olan ise şudur: Çin'in bütün dünyayı etkisi altına alan, domine eden ağırlığı azalıyor. Bunun örneklerinden biri, tedarik zincirlerinin, virüsün çıktığı Çin'in dışına çıkmaya başlaması ve bizim de içinde bulunduğumuz ülkelere kayıyor olmasıdır.

Hatta Uzakdoğu'da yapılan bir araştırmada tedarik zincirlerinin kopması sonucu gidilen ülkelere birinin de Türkiye olduğu ortaya çıkmıştır. Bu tabii ki Türkiye açısından olumlu bir gelişmedir. İkincisi de lojistik sektöründe çok önemli kırılmaların yaşanacak olmasıdır. Şimdi konteyner, gemi bulunamıyor. Avrupa Birliği dört saatlik mesafede, yani kısa süre içerisinde bizden mal alabiliyor. Bu gelişmeler bizim lokasyonumuzu daha görünür kıldı. Üçüncü

ŞEREF OĞUZ KİMDİR?

1955 Bayburt doğumlu olup ilk, orta ve lise eğitimini Trabzon'da tamamlamıştır. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra aynı fakültede İstatistik ve Sosyal Siyaset disiplinlerinde master ve ekonomi alanında doktora derecesi almıştır. Gazetecilik hayatına 1970 yılında Sabah Gazetesi'nde başlayan Oğuz, eğitiminden sonra Tercüman Gazetesi Ekonomi Yönetmenliği görevi ile meslek hayatını sürdürmüştür. Şimdiye kadar Günaydın, Meydan, Milliyet ve Yeni Yüzyıl gibi gazetelerde çeşitli görevlerde bulunan Oğuz, halen Dünya gazetesinde Yayın Kurulu Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Oğuz, evli ve iki çocuk babasıdır.

.....

Bu sayede ailenin ve aile içi yardımlaşmanın ne kadar önemli bir kurum olduğunu bir kez daha görmüş olduk. Bununla birlikte komşusu açken tok yatmamamız gerektiğini gördük. Çünkü aç komşunun sokaklarda çöplükten yemek topladığı bir ortamda toplumsal barışı sağlamamız mümkün değil. Yardımlaşma ve dayanışmayla bazı düşmanlıkların da unutulabileceğini gördük ve yaşadık.

.....

bir faktör ise gıdanın ne kadar önemli olduğunu fark etmemizdir. Gıda konusunda atılması gereken adımları bir kez daha gözümüze soktu ve başkasının gıdasıyla doyamayacağımızı anladık. Tarımın çok özel bir sektör olduğunu gördük.

Tüketim alışkanlıkları da bu süreçten etkilenebilir mi?

Elbette, çünkü salgın, tüketim kalıplarında aşırıya kaçmanın zararlı olduğunu gösterdi. Pandemiyle çapraz ateş arasında kalan bizler, ihtiyaçlar ile istekler arasındaki ayrımı fark etmeye başladık, ihtiyacından fazlasının peşinde koşmamak gerektiğini anladık.

Tüketimde aşırıya kaçıldığında bunun krizi daha da derinleştireceği ortaya çıktı. Temizlik imandan gelir dedik ve temizliğin hayatta kalmak için zorunlu olduğu, en açık bir biçimde bize hatırlatıldı.

Etkilenen alanların başında eğitim geliyor. Bundan sonra nasıl bir eğitim sistemiyle karşı karşıya kalacağız?

Bu süreçte karşılaşılan başka bir sıkıntı da eğitim konusundadır. Uzak eğitim, sadece Anadolu Üniversitesi ile bir-iki üniversitenin daha uyguladığı bir yöntemdi. Şimdi ise

Milli Eğitim'de bile kalıcı hale gelecek bir uygulamaya dönüştü. Uzaktan eğitim verilen sınıflara bakıldığında eğitimin de uzaktan yapılabileceğini bize gösterdi.

Söz konusu süreç, sağlık sistemimize ilişkin neleri hatırlattı?

Sağlık çalışanlarının hayatımızdaki rolüne bir kez daha şahit olduk. Zamanında sağlığa yaptığımız yatırımların şimdi nimetlerinden faydalıyoruz. Ancak salgın konusunda gösterdiğimiz başarıyı aşı konusunda maalesef gösteremedik. Bu ise bize teknolojik anlamda yeni dersler çıkarma imkanı vermektedir.

Salgın, pek çok ekonomik ve sosyal soruna yol açtı. Bunların üstesinden gelmekte sosyal yardımlaşma kurumlarımız ve derğerlerimiz nasıl bir rol oynadı?

Bu dönemde yardımlaşmanın önemini bir kez daha gördük. İşini kaybeden 6,5 milyon genç, evinde oturuyor ve iş arama imkânından yoksun durumda. Bunlar eğitim de almıyor, dolayısıyla ev imkânlarından ve akraba temelli yardımlardan faydalıyor.

Bu sayede ailenin ve aile içi yardımlaşmanın ne kadar önemli bir

kurum olduğunu bir kez daha görmüş olduk. Bununla birlikte komşusu açken tok yatmamamız gerektiğini gördük. Çünkü aç komşunun sokaklarda çöplükten yemek topladığı bir ortamda toplumsal barışı sağlamamız mümkün değil. Yardımlaşma ve dayanışmayla bazı düşmanlıkların da unutulabileceğini gördük ve yaşadık.

Gerçi kısmen bahsettiniz ama bütün bu değişim, iş ahlakına nasıl yansıdı? İş hayatındaki ahlaki tutumlar, pandemiden nasıl etkilendi?

İki türlü bir ayrışım oldu. Bir tanesi koronazadeler, diğeri de koronazedeler. Sanıyorum koronanın iş ahlakında açtığı tahribat, daha önce var olan ahlaki çürümeyi veya çürüme işaretlerini açığa çıkardı. İyiliği de kötülüğü de belirgin kıldı.

En önemli sonuçlardan bir tanesi, tuzu kuru olanların, toplumsal faydayı gözetmeyenlerin daha da zalimleştiklerine tanık olduk. Bir yanda dükkânı kapalı olduğu için herhangi bir kazanç elde edemeyen ve bu nedenle kredisini ödeyemeyenlerden kira almaya devam edilmesi, bunların kapısına devletin dayanması, bankaların onları sıkıştırması durumuyla karşılaştık.

Hâlbuki zor zamanlarda birbirimize yardım etmemiz gerekirken bazı insanların bunu bir fırsat olarak görmesine ve bundan faydalananmaya çalışmasına tanıklık ettik. Bu gibi sıkıntılı durumları fırsat olarak görmenin saygın bir yaklaşım olduğu zannedilir ama onun altında etik bir ayırt vardır. Kendi krizini fırsata

çeviriyorsan bu olgunluk, yetişkinlik, girişimciliktir, ama başkasının krizini fırsata çeviriyorsan bu alçaklık, süflilik, çürümedir.

Biz bu ikisini de bu toplumda yaşadık. İş dünyasında özellikle işler kötüye giderken birinci tedbir olarak işçilerini eve gönderenleri gördük. Kısa çalışma ödeneğinin getirdiği fırsatlarla birlikte ama bunun yanı sıra hiçbir ihtiyacı yokken birincil tasarrufunu çalışanlarının üzerinden yapanların da etik dışı davranışlarına tanık olundu.

Daha önce, mesela 2008 küresel krizinde de benzeri bir süreç yaşanmış mıydı?

Evet, benzerini 2008 krizinde de yaşamıştık. Söz konusu kriz 2008'de ABD'de başlamış, 2009 yılında Avrupa'yı da kapsamıştı. O dönemde eko-

nomimiz son derece dayanıklı olmasına ve krizin bizi teğet geçme imkânına rağmen etik dışı davranışlar sonucunda şirketlerin nakit akışı veya ödeme sıkıntısı ortaya çıkmış ve bu durum, bizi de krizin içerisine çekmişti.

O dönemde şirketlerin ilk tedbiri, kapısındaki lüks araçları satmak yerine çalışanları eve göndermek oldu. Bu durumda işsizlik artarak yüzde 20-22'lere tırmandı. Tuhaftır, Allah onları da cezalandırdı. Evlerine gönderdikleri işçiler yüzünden 2010-2011 yılındaki gelişme sırasında bunlar zayıf düştüler, çünkü en önemli kaynak olan yetişmiş, tecrübeli iş gücünden mahrum kaldılar.

Fakat o dönemde etik davranıp işçisine yarı maaş ödeyen ya da elindeki imkânları paylaşarak onları işten çıkarmayan şirketler ise çok daha kazançlı çıktılar ve daha sonraki genişle-

me döneminde büyüdüler. Şimdi korona sürecinde de benzeri gelişmenin aynen tekrar edeceğini düşünüyorum.

İstismara açık alanlardan biri de borçlar konusuydu. İmkânı olan da borçlarını ödememek için salgından faydalandı. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bazıları vadesi gelen borcunu imkânı olduğu halde ödemiyor, "Başkası ödemiyor, ben de ödemeyeyim" diyor. Kamu tarafından o şirketlere aktarılan kaynaklar bir anlamda amacına hizmet etmemiş oldu.

Çünkü 2020 yılının eylül ayında şirketlere dağıtılan ve kamu hazinesine zarar yazan bir milyar liralık kaynak; işçisine ödemek, zararını kapatmak, üretimini devam ettirmek ve böylece şirket bilançolarını düzeltmek yerine döviz alımında kullanıldı,

kapının önündeki ikinci el arabanın fiyatını yüzde 30-35 oranında artırdı, ev fiyatlarını yüzde 40'lara kadar tırmandırdı, altına, borsaya ve Bitcoin denen kripto paralara gitti. Yani açıkçası korona, bir turnusol kâğıdı gibi içimizdeki ahlaki değerleri açığa çıkardı. Kimimizi turuncuya kimimizi de kırmızıya çevirdi.

İş hayatımıza yön veren geleneksel ahlaki değerlerimiz ve kurumlarımız nelerdir? Bu değer ve kurumların bugünkü iş hayatımıza olan etkisi veya bundaki rolü nedir?

Öncelikle komşusu açken tok yatan bizden değildir. Komşusu siftah yapmadan kendisi siftah yaptığında mutlu olmayan bir kültürden geliyoruz. Müşteri velinimetimdir, yani nimetimi sağlayan unsurdur. Bu unuttuğumuz değerler, salgın sürecinde bize hatırlatıldı. Virüs sayesinde ve kapanan işletmeler aracılığıyla velinimetin ne olduğu görüldü.

Ayrıca aile yardımlaşma kurumunun da ne kadar önemli olduğuna ve bir sigorta rolü oynadığına tanık olundu. Bu sigorta sayesinde yaşanan sıkıntılara rağmen toplumsal düzenimizi koruyabildik. Geleneksel kurumlarımız arasında ahilik, lonca gibi kavramları hatırladık. Eskinin toplumsal barışı sağlayan unsurlarını hatırlaya geldiğimiz sürece bundan fayda görmeye başladık ama bu kurumları yeterince etkin kılamamanın sıkıntılarını da hâlâ çekiyoruz.

Ne gibi sıkıntılar? Somut örnekler verebilir misiniz?

Mesela hizmet sektöründe pek çok işletme kapanmış durumda. Yapılan araştırmalara göre lokanta veya yeme-içme sektöründe salgın geçse bile bu lokantaların üçte biri geri dönmeyecek, ekonominin dışına çıkacak. Bu yüzden azalacak olan gelirler, pek çok yapının sorgulanmasına yol açacak. Belki de bunlar içerisinde en önemli unsur şu olacak: Acaba tüketim histerisine niye bu kadar daldık ve niye bu kadar kaybettik?

Ürettiğimizden fazlasını tükettik, kazandığımızdan fazlasını harcadık ve böylece borç altına girdik. İhraç ettiğimizden fazlasını ithal ettik, ele güne muhtaç hâle geldik. Şu anda gıda maddesi yurt dışından gelmezse aç kalacak bir duruma düştük, hâlbuki kendine yeten bir ülkeydik. Kazandığımızdan fazlasını harcadık ve büyük bir borç yükü altına girdik.

Şimdi bunları hatırladıktan sonra şunu gördük: Kurallara uyanlar ile uymayanlar arasındaki çatışmada eğer siz ahlaki değerleri, iş etiğini ön plana çıkarır ve zaten mayanızda olanları hatırladığınız zaman ekonomik krizler size vız gelir. Nitekim bunları hatırlaya geldiğimiz zamanlar krizleri çok çabuk geride bıraktık. Fakat önemli olan şu: Çok çabuk geride bırakıyor ama çabuk da unutuyoruz.

İşte salgın bize bunları hatırlattı. Dedi ki bunları unutursan elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz. Başkasının gıdasıyla doyamazsın, başkasının aşısıyla tedavi olamazsın, nitekim ne kadar yol aldığımız ortada. Başkasının silahıyla ülkeni savunamazsın. Başkasının bilgisiyle ülkeni yönetemezsin. O yüzden kendi değer-

lerine dönmen gerekiyor. Her ne ararsan kendinde ara. Bütün bu uyarıları salgın gündeme getirdi. Bu haliyle bir musibet bin nasihatten evladır deyip virüse de belki bu anlamda teşekkür etmek gerekiyor.

Ahlaki değerleri aslında kimse reddetmiyor, ama sorun galiba uygulamada. Peki ahlaki değerleri dile getirenler bunu niçin uygulamıyor?

Ahlaksızlık, ahlaki çürüme... Başka ne olabilir ki? Kişi sözünden tutulur. Verdiğin sözü yerine getirmelisin. Sorsan herkes vatanını seviyor ama vatanını sevmek için ne yapıyorsun? 13,5 milyon insan hiçbir üretim yapmadan devletten para alıyor. Bankamatikten para çekip evinde yatan milyonlarca insan var. Onun yerine başka milyonlar ise günde 12 saatten fazla çalışıyor.

Herkese sorsan kimse yalan söylemiyor ama doğruyu da söylemiyor. Belki de bu ikircil yapı, toplumun çürümesindeki en önemli unsur. Ekranı çıkıp vatani milleti düşündüğünü söyleyenlerin eylemine bakmak gerekir. İbni Haldun'a soruyorlar, "Çocuklarımızı nasıl eğitmeliyiz?" diye. İbni Haldun da "Çocuklarınızı eğitemezsiniz. Onlar size benzeyecektir. Onun için siz, kendinizi eğitin" diye cevap veriyor.

Açıkçası özü ile sözü aynı olan insanların yükselişe geçtiği, ayrıştığı insanların da kaybettiği bir dönemdeyiz. Kurnazlık dediğimiz, yani nimeti alıp külfeti bırakan yapıların da yavaş yavaş çözüldüğünü gördük. Çünkü ahlaki değerleri olmayan hiçbir sistem sürdürülemez.

Covid-19 pandemisinin oluşturduğu sosyal ve mesleki **etik ikilemler***

ÇAĞATAY ÜSTÜN - SEÇİL ÖZÇİFTÇİ

EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, TIP TARİHİ VE ETİK ANABİLİM DALI, İZMİR, TÜRKİYE
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, TIP TARİHİ VE ETİK ANABİLİM DALI, İZMİR TÜRKİYE.

Tıp etiği ilkelerinden adaletlilik, yarar sağlamak/zarar vermemek ilkesiyle hareket ederek, mevcut kaynakları ihtiyacı olan tüm hastalara adil bir şekilde paylaşmak gerekmektedir. Bu koşullar sebebiyle sağlık profesyonelleri, seçim yapmaya zorlanmakta, hangi hastanın daha öncelikli ihtiyacı olduğu kararını vermek zorunda kalmaktadır.

COVID-19 hastalığının dünya geneline yayılarak bir tür pandemi şekline dönüşmesinin ardından sosyokültürel, demografik, ekonomik ve politik farklılıklara rağmen, pek çok ülkede beklenen olası etik ikilemlerin ve sonuçların ortaya çıktığını görüyoruz. Bunlara ilişkin özellikle sosyal izolasyon, triaj ve sağlığa erişim hakkı üzerinde durulabilir.

Covid-19 hastalığının Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan kentinde ortaya çıkmasının ardından, hastalığın viral ve bulaşıcı olduğunun anlaşılması üzerine, giderek artan oranda sosyal izolasyon ve karantina tedbirlerine başvurulmuştur.

SOSYAL İZOLASYONUN GETİRDİĞİ ETİK SORUNLAR

Sosyal izolasyon, birey ile toplum arasında kısmî ya da tam temas yokluğunu ifade eden bir durumdur. Covid-19 salgınından en çok etkilenen ve bu anlamda incinebilir (vulnerable) grup şeklinde adlandırılan 65 yaş ve üstü toplulukların yanı sıra, hastalığın gençlerde de görülüyor olması, hatta bunların *taşıyıcı* şeklinde ifade edilmesinden dolayı, gençlerin de sosyal izolasyon içinde bulunmasının önemine değinilmiştir. Bu durumun toplumsal yapı üzerinde oluşturduğu bazı olumsuzluklar değişik tavırlara dönüşmüş, etik ve ahlâki olmayan bazı davranışların görülmesi

sayesinde *bireysel ya da kitlesel damgalamanın (stigma)* bir sorun haline gelmesine sebep olmuştur. Aslında burada istenilen, kişilerin sorumluluk duygusuyla hareket ederek *kendi izolasyonunu* gönüllü olarak sağlamasıdır. Ancak buna karşın bireysel uygulama zorluklarından dolayı kanuni tedbirlere başvurularak toplu anlamda sokağa çıkmanın yasaklanması öncelikle Çin (bazı şehirler), ABD (bazı eyaletler), Hindistan, Fransa, İtalya, İspanya'da gündeme gelmiştir.

Covid-19 salgınından etkilenen 65 yaş ve üstü grupların ve artmış kalp hastalığı, inme, demans, yüksek kolesterol, diyabet gibi kronik hastalığı olanların, bu hastalığı daha ağır bir klinik tabloda geçirme riskinden etkilenmemesi için sokağa çıkmamalarına yönelik yasak getirilmesi, kendi ev ortamında yalnızlaşan bireylerin tıbbi yardım alamama şanssızlığı sonucunda vefat etmeleri sorununu ortaya çıkarmıştır.

Bununla ilgili daha çarpıcı bir tespit, sosyal izolasyonun yaşlı insanları olduğundan daha yalnız hale getirme riskidir. Bu durum hastalık kontrol merkezlerine oranla, özellikle huzurevlerinde olumsuz sonuçlar ortaya çı-

karabilir. Halen salgının devam ettiği şu günlerde milyonlarca kişi, endişelenmenin yanı sıra, izole edilmesi söylenen ebeveynlerine, büyükannelerine, büyükbabalarına ve komşularına nasıl bakılacağı hususunda belirsizlik içindedir. ABD’de salgının etkin olmaya başlaması üzerine, *yaşlı yetişkinler* şeklinde nitelendirilen *savunmasız* grubun toplum içinde daha da dışlanmasından, yalnızlığı ve diğer sosyal hastalıkları kötüleştirmesinden endişe edilmektedir. Özellikle yalnız yaşayan yaşlıların belli sosyalleşme eylemlerini gerçekleştirememekten ve dışarı çıkamamaktan ötürü depresyona girmesi, sosyal izolasyonun içinde yer alan, anne baba ve çocuğun; aile ve yaşlı büyükler arasındaki sosyal iletişimin salgın yüzünden düzensiz bir hale dönüşmesi, bir başka sorun olarak görülmektedir. Her yıl ABD’de 2,4 milyon yaşlıya 220 milyon öğün yemek veren *Meals on Wheels America* programı sayesinde, gezici yemek sisteminde yalnız yaşlıların, gün içinde görebilecekleri tek kişinin bu dağıtımı yapan gönüllüler olması sebebiyle kendi içlerine kapanmalarının kolaylaşacağı vurgulanmaktadır.

Ülkemizde 65 yaş üstü ve kronik rahatsızlığı olan bireylerin ikametlerinden ayrılmasına yönelik kısıtlama T.C İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan genelde açıkça belirtilmiş olup, kısıtlamaya tabi tutulan bireylerin 155, 156, 112 acil arama hatları üzerinden taleplerini iletebilecekleri, ihtiyaçlarını karşılayacak kimsesi bulunmayan bireylerin temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla vali/kaymakamların başkanlığında oluşturulan

Vefa Koordinasyon Grubu tarafından yönetileceği bildirilmiştir.

TRİYAJ VE SAĞLIĞA ERİŞİM HAKKINA OLAN ETKİSİ

Kökene Fransızca olan triyaj kavramı, hastanın önceliğinin belirlenmesi anlamındadır ve mevcut tıbbi kaynakların uygun kullanılabilmesi amacıyla acil servis hizmeti veren sağlık kuruluşlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Mevcut kaynakların tüm hastalara yeteceği durumlar triyaj gerektirmeyen bir durum olarak belirlenmiştir. Günümüzde Covid-19 pandemisi sonucunda, hastaneye başvuran hasta sayısındaki artışa paralel olarak triyaja başvurmak durumunda kalındığı bilinmektedir. Ancak tıp etiği ilkelerinden *adaletlilik*, *yarar sağlamak/zarar vermemek* ilkesiyle hareket ederek, mevcut kaynakları ihtiyacı olan tüm hastalara adil bir şekilde paylaşmak gerekmektedir. Bu koşullar sebebiyle sağlık profesyonelleri, seçim yapmaya zorlanmakta, hangi hastanın daha öncelikli ihtiyacı olduğu kararını vermek zorunda kalmaktadır. Böyle bir durumda hasta tercihi yapmakla, *yarar sağlama/zarar vermemek* ilkesinin anlamsız ve ikilemli bir hale dönüşeceği unutulmamalıdır.

Triyaj konusunun Covid-19 salgınının görüldüğü ülkelerde gündeme gelmesinin nedenleri arasında hasta potansiyelinin yoğun olması ve sağlık kurumlarının bunu karşılamakta zorlanması, 65 yaş ve üzeri, kronik hastalığı olanlarda hastalık sürecinin zor ve ölümcül seyretmesi bulunmaktadır. Triyaja yönelik hekim ve hemşi-

relerin davranış modelleri sergilemesi, başlangıçta hastalığın Avrupa’daki merkez üssü haline dönüşen, hasta ve ölüm oranı yüksekliğiyle tanınan İtalya’da görülmüştür. Bunu daha sonra hastalık olgularının artmaya başladığı diğer ülkeler takip etmiştir.

Kritik tıbbi tablo ile seyreten hastalar için gerekli sayıda vantilatör cihazının bulunmaması yüzünden acımasız bir aciliyete dönüşen ihtiyacın, etik açıdan sıkıntılı bir tablo oluşturduğu görülmektedir.

Hastalığın akciğerlerdeki pnömoni etkilerini saptamak için kullanılan radyografi (X-ray) ve BT görüntüleme yöntemlerinin yanlış negatif sonuçlar vermesini önlemek ve değerlendirmeyi hızlandırmak için yardımcı bir teşhis yöntemi olan ultrason’dan da yararlanılması, triyaj destekli uygulamaların önlenbilmesinde rahatlatıcı sonuçları olmuştur.

ABD’de başlayan Covid-19 salgını ile triyajın etik açıdan savunulabilir olması üzerine farklı fikirler ileri sürülmektedir. Burada güvenilir algoritmalar ile hasta popülasyonunun hayatta kalmasına yardımcı olunması beklenmektedir. Elbette ki, *olası hayatta kalma* için triyaj tek kriter değildir ve birçok eyalette kriz hastanelerinin farklı senaryolar üzerinden triyaj uygulamasına geçtikleri görülmektedir. Triyajın uygulanmasında etik yönden uygunluğu oluşturmak için klinisyenlerin mükemmel bir klinik rehberliğe, eğitime, uygulama fırsatlarına ve durumsal farkındalığa sahip olması gerektiği ifade edilmektedir.

Covid-19 salgını sırasında kanser hastalarının da bu hastalığa yakalan-

ma riskleri artmıştır. Bu hastalarda alınacak tedavi kararları, ilerisini öngören bir ilkeye göre triyaj olgularının şeffaf ve kanıta dayalı bir şekilde önceliklendirilmesi gereklidir. Bu grup hastalarda ciddi solunum yetmezliği ile seyreden Covid-19, tedavilerini sürdürmek için evden ayrılan onkolojik hastaların, hastalığa maruz kalma olasılığını artırmaktadır. Bu nedenle onkologlar mevcut kanser hastalığı ve Covid-19 hastalığı arasındaki mortalite ve morbidite risklerini değerlendirerek, hastaların kanser tedavisine yönelik devamlılığının yararını sorgulamaktadır. Kanserli birçok hasta için, tedavi alması sonucunda olası sağkalımın faydaları halen Covid-19'daki ölüm risklerinden çok daha ağır basmaktadır. Onkoloji hastaları için hastane enfeksiyon kontrol po-

litikalarının geliştirilerek ve önlemlerin artırılarak tedavilerine devam edilmesi düşünülmektedir. Bu çerçevede Covid-19 pandemisi sırasında kanser hastalarına kavramsal bir çerçevede sistemik bir tedavi ve radyoterapi uygulamasına öncelik tanınması ve bu sayede birçok kanser türünde risk ve fayda oranı açısından sağkalımın sağlanmasına çalışılması gerektiği belirtilmektedir.

Covid-19 salgınında ABD'de de triyaj önceliğine ilişkin paylaşımlar yapılmaya başlanmıştır. Buna göre Covid-19 şüphesi veya tanısı almış hastaların fazlalığı karşısında sınırlı yatak sayısının, vantilatör destek ünitelerinin daha verimli kullanımına yönelik rehber bilgiler sunulmaktadır. Hastalar arasındaki ihtiyaç önceliğini ve uygun tedavi yerini belirlemek

triyaj kapsamında incelenirken, aciliyet kategorilerinin belirlenmesi istenmektedir. Bu konuda hastalarla önceden telefonla iletişim kurulması ve durumlarının ön değerlendirme ile tespit edilmesi, Covid-19 şüphesi ile başvurmuş hastalara yeterli ölçüde havalandırılmış *solunum/bekleme alanı* oluşturulması gerektiği, hekim ve sağlık personelinin kliniğe gelişinin ardından tıbbi değerlendirme sürecine alınmasının önemi, hastanın semptomlarının ve klinik tablosunun doğru değerlendirilmesinin sağlayacağı yarar vurgulanmıştır.

* Bu çalışma, aynı yazarlara ait olan ve Anadolu Kliniği Tıp Bilimleri Dergisi'nde Ocak 2020 tarihinde yayınlanan "COVID-19 Pandemisinin Sosyal Yaşam ve Etik Düzlem Üzerine Etkileri: Bir Değerlendirme Çalışması" adlı makaleden faydalanarak hazırlanmıştır.

Lütfi Sunar

İsrail Kuralay

M. Ergün Turan

Halis Dalkılıç

İGİAD Başkanı Ayhan Karahan görevine devam ediyor

İGİAD'ın 9. Olağan Genel Kurul toplantısı, 27 Mart 2021 tarihinde Grand Cevahir Hotel'de gerçekleştirildi. Toplantıya çok sayıda davetli katıldı.

İKRAM sonrası başlayan program; Selamlama Konuşmaları, İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan'ın karşılama konuşması, Plaket Takdim Töreni, Genel Kurul gündemi ve Teşekkür Konuşmaları ile son buldu.

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı Yöne-

tim Kurulu Başkanı Lütfi Sunar, İstanbul Ticaret Odası Başkan Vekili İsrail Kuralay, İstanbul Fatih Belediye Başkanı M. Ergün Turan ve AK Parti İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç, selamlama konuşmaları yaptılar.

İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, "İGİAD hakkın, hukukun ve adaletin ancak ahlak temelinde yükselleceğine inanmaktadır. 'Helal kazanç ve adil paylaşım' ilkesiyle sadece iş hayatımızın değil, sosyal hayatımızın da daha

huzurlu ve meşru olacağını kabul etmektedir. İGİAD'ın 'on ilke' olarak belirlediği düsturlar, iş dünyası için yol gösterici bir kılavuzdur. Türkiye, herkesin arzuladığı ve imrendiği bir noktaya ancak böylesi bir kılavuz sayesinde varacaktır" dedi.

Program, İGİAD'da 10. yılını dolduran üyelere, komisyonlarda üstün performans sergileyen üyelere ve bir önceki dönem İGİAD Yönetim Kurulu görevini devreden üyelere plaket takdim töreni ile devam etti.

9. Olağan Genel Kurul toplantısı için Divan Heyeti'nin seçimine geçildi. Divan Heyeti başkanlığına, önergenin oylanması neticesinde Reşat Petek, üyeliklerine ise Hasan Faik Tunalı ve Haydar Temel seçildi.

Divan Heyeti seçiminin hemen ardından geride bıraktığımız 2019-2020 yılı faaliyet raporunu Teşkilatlanma Komisyonu Başkanı Hüseyin Dinçel delegelere sundu. 2019-2020 dönemi bütçesinin okunması, 2021-2022 dönemi tahmini bütçesinin sunumu, 2019-2020 döneminin ibrası için Mali İşler Komisyonu Başkanı Hasan Murat Bezirci kürsüye gelerek Denetleme Kurulu raporunu delegelere okudu.

Sunumların akabinde Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu

ve Tahkim Kurulu üyelerinin seçimi gerçekleştirildi. Yeniden İGİAD başkanlığına seçilen Ayhan Karahan, kürsüye gelerek İGİAD Yönetim Kurulu adına delegelere bir teşekkür konuşması gerçekleştirdi.

Ayhan Karahan başkanlığındaki **İGİAD Yönetim Kurulu** şu isimlerden oluştu: Adem Güler, Emrah Yazıcı, Hüseyin Akça, İsmail Hakkı Karahan, Mahmut Reşit Üstün, Nuri Ecevit, Orhan Demir, Ömer Bedrettin Çiçek, Sinan Şahin, Şükrü Özkar, Yusuf Şentürk, Ali Akyüz, Mikail Karaca, Muhammet Sait Bozik ve Enes Alkan.

Denetleme Kurulu üyeleri, Davut Şanver başkanlığında Yusuf Alpaydın, Orhan Yaşar, Hüseyin Acar, Mehmet Çakar ve Faruk Özkaya'dan oluştu.

Disiplin Kurulu üyeleri, Hüseyin Ak-

kuş başkanlığında Hamza Keniş, Hasan Faik Tunalı, Mustafa Karaca ve Hamit Yıldırım'dan oluştu.

Tahkim Kurulu üyeleri, Nihat Erdoğan başkanlığında Ahmet Karahan, Hamza Keniş, Hüseyin Akkuş, Hasan Faik Tunalı, Orhan Sağlam, Kenan Yabancıgül ve Abdülkadir Uslu'dan oluştu.

Genç İGİAD Yönetim Kurulu ise Enes Alkan başkanlığında Mehmet Fatih Kırıatlı, Refik Söylemez, Talha Topal, Ali Özkan, Bilal Acar, Cafer Albayrak, Hasan Özkurt, Muhlis Akkaya, Raşit Genan, Safa Özkara, Taha İslamoğlu ve Muhammed Emin Memiş'ten oluştu.

İGİAD'ın yeni Yönetim Kurulu'nu ve diğer kurullara seçilen üyelerimizi tebrik ediyor, hayırlı çalışmalar diliyoruz.

MARDİN - MİDYAT MİDYAT BELEDİYESİ İLKOKULU

MARDİN - MİDYAT MİDYAT BELEDİYESİ ORTAOKULU

Sosyal sorumluluk değil toplumsal zorunluluk

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Gençlik Kurulu olarak “sosyal sorumluluk değil toplumsal zorunluluk” diyerek çıktığımız bu yolculukta “Gönül Bağı Kütüphaneleri” projesi kapsamında Mardin Midyat Belediyesi İlk ve Ortaokulu’na rahmetli Burak Karahan kardeşimiz adına kütüphane kurulumunu gerçekleştirdik.

GENÇ İGİAD olarak her yıl ülkemizin farklı bölgelerinde yaşayan ve eğitim süresince yeterli ve eşit imkanlara sahip olmayan öğrenciler için tam donanımlı kütüphane kurulumu gerçekleştirerek onlarla doğrudan iletişim kurmayı ve gönül köprüleri oluşturmayı hedeflemekteyiz. Böylece çocukların bedensel, fiziksel ve duygusal gelişiminin yanı sıra eğitim seviyesinin de artırılmasına katkıda bulunulacaktır.

“Oku, Keşfet, Çabala, Öğren!” sloganıyla öğretmen ve öğrencilerimizi yalnız bırakmayarak onlarla birlikte çeşitli atölye çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Böylece hayal dünyası gelişimine katkı sunarak etkili ve etkin bir insan olmalarına yardımcı olmaktayız.

Gelecek nesillerin, ileriki hayatlarında dürüst, güvenilir, sözünde duran, sadık, adil, başkalarının haklarına saygılı bir iş insanı olmalarını sağlamak ve bu yolda

kendilerini yetiştirmelerini teşvik etmek, başta ülkemiz ve milletimiz adına katma değer üreten girişimci insanlar ve bireyler olmalarına katkı sunmak için gençlerin yaşlarına uygun olan çeşitli animasyonlar ve eğitimlerden oluşan bu projeyi, nesilden nesile aktarmayı amaçlıyoruz.

Bu proje kapsamında kütüphane kurulumundan saha organizasyonu na kadar her konuda desteğini esirgemeyen ve misafirperverliklerinden dolayı Sn. İl Milli Eğitim Müdürü Sn. Mehmet Polat, Midyat Belediye Başkanı Sn. Veysi Şahin ve İlçe Milli Eğitim Müdürü Abdulkadir Altay’a teşekkür ederiz.

Yeni normalin gölgesinde ekonomi ve risk yönetimi

KIYMETLİ izleyiciler merhaba, bugün, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi, aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Risk ve Denetim Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürü Prof. Dr. Davut Pehlivanlı ile “Yeni Normalin Gölgesinde Ekonomi ve Risk Yönetimi” konularını konuşacağız.

Hocam öncelikle İGİAD YouTube kanalımıza hoş geldiniz.

Müsaadenizle sorularıma geçmek istiyorum.

1. Rapor ne zamandan beri hazırlanıyor. Raporun amacı nedir?

2. Raporda dikkat çeken kelime “yeniden başlatma” ne anlama geliyor? Kavrama ve kavram üzerinden yapılan çalışmaya yönelik tenkitleriniz var mı? Kapitalizmin bir projesi olarak bu çalışmanın gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkelere yarar/zarar etkisi nasıl olacak?

3. Yeni normalin gölgesinde belirsizlikleri 2021 yılında da hissedeceğimiz gibi. Yeni normalin gölgesinde ekonomiden toplumsal olaylara, üretimden alışverişe, çalışma kültüründen sosyal faaliyetlere kadar bizi ne gibi riskler bekliyor?

4. Ulusal Risk Envanteri çalışmalarında önem derecesine göre ilk 10 risk hangi maddelerden oluşmaktadır? Önümüzdeki günlerde de etkisini gösterecek olan salgın süreciyle birlikte işsizlik ve ekonomik istikrar, hangi basamaklarda ve bu konuda ne gibi ön-

ORHAN DEMİR

lemler alınmalıdır?

5. İçinde bulunduğumuz dönemde Türkiye’yi ekonomik olarak zorlayacak faktörler nelerdir?

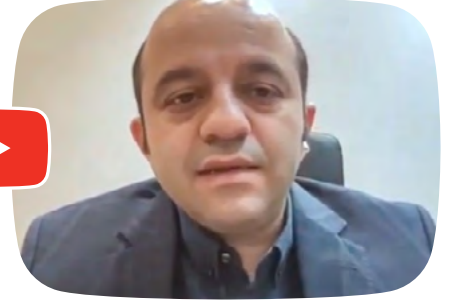
6. Risk yönetimi konusu hayli geniş bir konu. Kriz ortamlarında alacak ve tahsilat sıkıntılarını yönetmede KOBİ’lere ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

7. Kriz yönetimine gerek kalmadan risk yönetimi kapsamında alınabilecek aksiyonlar neler olmalı?

8. Raporda, pandemiye bağlı olarak, özellikle finansal risk yönetiminin ağırlıkla yapılandırıldığı tespiti ön plana çıkıyor. Bunun yanında yapılması gerektiği halde yapılmayan, başka bir ifadeyle alınması gerektiği halde alınmayan önlemler sizce nelerdir?

9. 2021 yılı ilk çeyreği içerisinde beklentilerin aksine bir durum gerçekleşti mi? Altın ve dövizdeki hareketliliği nasıl değerlendirirsiniz?

10. İşten çıkarma yasaklarının kalkmasıyla birlikte işsizlik oranlarında ciddi bir artış bekliyor musunuz?

PROF. DR. DAVUT PEHLİVANLI

11. Raporda reel sektör iflas beklenti oranı yüksek çıkmış. Bu konuda sizin değerlendirmeniz nedir?

12. Raporda riskler karşısında iyimser bir tutum tespit edildiği ifade edilmiş. Bu durum neyi ifade ediyor? Ülke olarak risklere karşı bakış açımızı nasıl değerlendirirsiniz?

13. Birbiriyle ilişkili risklerden bahsedilebilir mi? Gerçekleşme ihtimali durumunda hangi riskler birbirini tetikleyecektir?

14. Risk algısı açısından cinsiyete göre bir farklılık olur mu? Bu açıdan ülkemizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

15. Risk yönetimi olgunluğunu kuruluşlar (kamu ve özel) bazında değerlendirseniz neler söylersiniz?

16. İklim değişikliği beklenen riskler arasında gözükmüyor. İklim değişikliğinin ülkemize yakın ve uzak etkilerini nasıl değerlendirirsiniz? İklim değişikliği, özellikle gıda ve nihai tüketim ürünlerinin fiyatında yüksek artışlara neden olacak mı?

**SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN
KAREKODU
TARAYINIZ**

Fikri ve sınai mülkiyet hakları

KIYMETLİ izleyiciler merhaba, bugün, Markiz Patent firmasının Patent ve Marka Vekili Orhan Eriman ile “Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları” konularını konuşacağız.

Orhan Bey, öncelikle İGİAD YouTube kanalımıza hoş geldiniz.

Müsaadenizle sorularıma geçmek istiyorum:

1. Öncelikle Markiz Patent’ten kısaca bahseder misiniz?
2. Markiz Patent’in farkı nedir?
3. Marka Tescili neden gereklidir?
4. Marka Tescili ne sağlar?
5. Marka tescil süreci nedir?
6. Tescil, tek başına yeterli midir?
7. Türkiye’de yapılan tescil yurtdışında geçerli midir?
8. Neden yurtdışında marka tescili

ÖMER TORAMAN

yaptırılmalı?

9. Yurtdışında marka tescili nasıl yapılır?

Orhan Bey, işletmelerimizin selameti için bize verdiğiniz bu değerli bilgiler için İGİAD adına size çok teşekkür ediyorum.

Evet değerli izleyiciler, Markiz Patent

ORHAN ERİMAN

firmasının Patent ve Marka Vekili Orhan Eriman ile “Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları” konularını konuştuk. Bizi izlediğiniz için teşekkür ederiz

**SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN
KAREKODU
TARAYINIZ**

İşletmelerde veri güvenliği

DEĞERLİ izleyenler merhaba, hepiniz İGİAD'a hoş geldiniz. Bugün sizlerle "İşletmelerde Veri Güvenliği" konusunda konuşacağız. Konuğumuz, Bilgi Sistemleri A.Ş. Ceo'su Bekir Sami Nalbantoğlu.

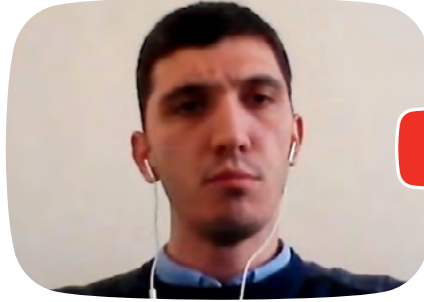
Bekir Sami Bey, öncelikle hoş geldiniz demek istiyorum.

Öncelikle sizi tam tanımayanlar için kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

Müsaadenizle sorularıma geçiyorum.

1. Öncelikle veri güvenliği ne demek? Güvende olduğumuzu nasıl anlarız?

2. Güvenliğimizi kendimiz mi sağlamalıyız, dışarıdan destek mi almalıyız?

MİKAIL KARACA

BEKİR SAMİ NALBANTOĞLU

3. İşletmelerimizin sıklıkla karşılaştığı bir sorunu ele almak istiyorum: Şirket içindeki çalışanlara sah

te bağlantılar, virüslü dosyalar, ödül içerikli e-mailler vb. gönderilebiliyor.

Bunlara karşı çalışanları nasıl bilgilendirmek gerekiyor?

a. Diyelim ki çalışanlardan birisi bunlara kandı ve gelen dosyayı açtı. Ne yapılması gerekiyor?

4. Birçok firmanın karşılaştığı bir sorundan bahsetmek istiyorum: Sabah dükkanına geliyor, bilgisayarı açıyor, ama muhasebe programının içi bomboş. Tüm veriler silinmiş. Bir not bırakılmış veya kimden geldiği belli olmayan bir mail atılmış: verilerinizi istiyorsanız X tutarında bir ödemeyi şu hesaba yapınız. Genellikle takibi olmasın diye Bitcoin vb. hesaplar veriyorlar. Bu gibi durumlara karşı nasıl önlem almak gerek?

5. Şirketler siber güvenlik için birisini istihdam etmeli mi? Bu hizmet dışarıdan alınabiliyor mu? Güvenliği nasıl oluyor?

6. Son olarak, şirketler kendi çalışanlarına karşı da önlem almalı mı?

Evet değerli izleyenler, bugün Bilgi Sistemleri A.Ş. CEO'su Bekir Sami Nalbantoğlu ile birlikte "İşletmelerde Veri Güvenliği" konusunu konuştuk. Yapmış olduğu açıklamalar için Bekir Sami Bey'e teşekkür ediyorum.

İGİAD YouTube kanalında söyleşilerimiz devam ediyor...

**SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN
KAREKODU
TARAYINIZ**

Ekonomide 2020 yılının değerlendirilmesi ve 2021 yılından beklentiler

DEĞERLİ izleyenler merhaba, hepiniz hoş geldiniz. Bugün sizlerle Dünyada ve Türkiye’de Ekonomide 2020 Yılında Değerlendirilmesi ve 2021 Yılından Beklentiler konusunu değerlendireceğiz. Konuğumuz, İstanbul Medipol Üniversitesi İYBF Dekanı Prof. Dr. Kerem Alkin.

Kerem hocam, öncelikle hoş geldiniz demek istiyorum.

Müsaadenizle sorularıma geçiyorum:

1. Covid-19 salgını 2020 yılında Dünya ve Türkiye ekonomisine nasıl bir yük getirdi?

2. Dünya ve Türkiye ekonomisi 2021 yılında bu yükün altından kalkabilecek mi?

3. 2020 yılı Kasım ayında Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanının değişmesiyle fiyat istikrarını sağlamak, enflasyonu düşürmek için yeniden yüksek faiz - düşük kur ve sıkı para politikasına dönüldü. Bu politikayla krediler kısılıp iç talep daraltılarak enflasyonun ve dövizin düşmesi hedefleniyor. Bu politikalarla hedef tutturulabilecek mi?

4. Türkiye’de reel sektörün borcunun GSMH’ya oranı %36’dan %76’ya yükselmişken reel sektör krediye ulaşamazsa veya krediye ulaşsa da %17 faiz oranıyla alacağı krediyle işletmesini nasıl döndürecek? Reel

MUHAMMET SAİT BOZİK

PROF. DR. KEREM ALKIN

sektör bu yükün altından nasıl kalkacak? Bu şartlar altında reel sektörün ne yapması gerekir?

5. Faizler iki kat yükselmesine rağmen Türkiye’de döviz mevduatlarında nedense çözülme gerçekleşmiyor. Aksi-ne döviz mevduatında yükseliş devam ediyor.

Bunun nedeni nedir? Türkiye ekonomisine güveni nasıl tesis edeceğiz?

6. Merkez Bankası döviz rezervi her zaman övünç kaynağımız ve güvencemiz olmuştur. Merkez Bankası döviz rezervinin eksiye düştüğüne dair çıkan haberlerin hakikati nedir? Bu konuda ne söylemek istersiniz?

Evet değerli izleyenler, İstanbul Medipol Üniversitesi İYBF Dekanı Prof. Dr.

Kerem Alkin ile birlikte Dünyada ve

Türkiye’de ekonomide 2020 yılının değerlendirilmesi ve 2021 yılından beklentileri konuştuk. Kerem Bey, yapmış olduğunuz açıklamalar için teşekkür ediyorum.

İGİAD YouTube kanalında söyleşilerimiz devam ediyor...

SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN
KAREKODU
TARAYINIZ

**İstanbul Müftü Yardımcısı
Selahattin Yılmaz'a İGİAD,
MMG, BYV ve Hamilik
Vakfı olarak hayırlı olsun
ziyaretinde bulunduk, Cizre
çalışmalarımız hususunda
değerlendirmeler yaptık.**

**Cizre Gönüllü Merkezi açılışına İGİAD, Hamilik Vakfı ve MMG olarak iştirak ettik. Açılış Kültür
ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Şırnak Valisi Ali Hamza Pehlivan, Şırnak Belediye
Başkanı Mehmet Yarka, Cizre Kaymakamı Davut Sinanoğlu, Kızılay Genel Müdürü İbrahim
Altan ve Kızılay Başkanı Kerem Kınık yaptılar.**

Menar Bilgi ve Danışmanlık Hizmetleri firma yetkilisi Murat Özmal, İGİAD YK Başkanı Ayhan Karahan'ı ziyaret etti. Ziyarette kurumların faaliyetleri hakkında fikir alışverişinde bulunuldu.

Albayrak Holding CEO'su Prof. Dr. Ömer Bolat'ı makamında ziyaret ettik. İGİAD heyeti olarak yaptığımız ziyarette İGİAD'ın faaliyetleri hakkında karşılıklı fikir alışverişinde bulunduk.

İLEM YK Başkanı Abdulkadir Macit ve beraberindeki heyet, İGİAD YK Başkanı Ayhan Karahan'ı ziyaret etti. Ziyarette kurumların faaliyetleri hakkında fikir alışverişinde bulunuldu.

Abdulgazi Akyüz EPİK Mobil Yazılım

Abdülnasır Vatansever Kristal Elektronik

Ahmet Akın İstanbul Medeniyet Üniversitesi

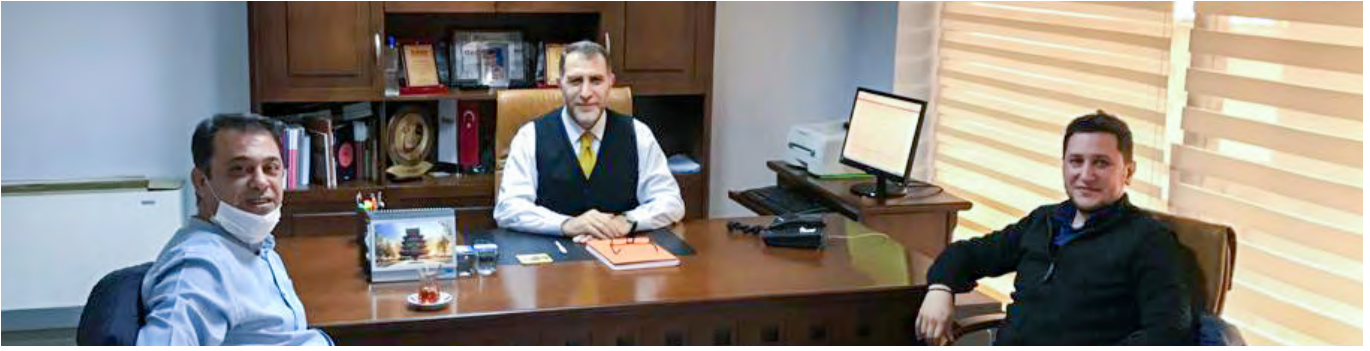
Atilla Özkurt Sükse Spor Giyim

Birol Şentürk INTELLECTUAL Seval Tekstil

Dursun Karabacak Kartal İnşaat

Emrah Yazıcı EGEM İnşaat

Engin İnam YT Giydirme Cephe

Emre Harun Demirtutan Hedef Mali Müşavirlik

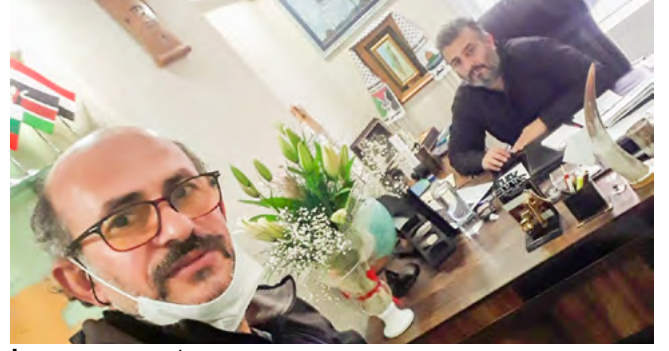
Halit Gür Diş Doktoru

Hüseyin Kılıç
Özkılıçlar
Ticaret ve
Pazarlama

Hüseyin Yurdakul BEP Group Mühendislik

İmdat Avli Hak İnsani Yardım Derneği

M. Fatih Üstün
U Yapı İnşaat
Tic. A.Ş.

**Mahmut
Reşit Üstün**
Biatra A.Ş.

Mehmet Şefik Soğanlı Yusa Tekstil

Muammer Özaydın Mutsan Yapı

Musa Silme Erguvan Reklam

Mustafa Kırtan Elit İklimlendirme

Mikail Karaca Çevik Proje Yazılım **Mustafa Karaca** KRC Yapı

Ö. Faruk Gül Dentoria Ağız ve Diş Sağlığı

Ömer Koç JEUSS Fashion Wear

Nihat Bengisu
Bengisu
Proktoloji

Ömer Koçak
Koçak Ortak
Sağlık ve
Güvenlik
(OSGB)

Remzi Aytekin Aytek Gayrimenkul Yapı İnşaat

Ramazan Çaptuğ Bentuğ Tekstil

Sinan Şahin Sinteks Tekstil

Rüstem Tüysüz Cezbe Mobilya

Ümit Bakır EKOSİSTEM Group (Yiğit OSGB)

Yılmaz Ergül RDX Kozmetik

VEDAT ÇOLAKOĞLU
Şifa Eczanesi

ALİ GALİP ALKAN
Cevahir Sigorta

ÖZTÜRK GÜNDÜZ
Özgün Dekor

MURAT ÖZMAL
Menar Danışmanlık

BARBAROS CEYLAN
Hamilik Okulu Vakfı

KADİR YAMAN
Türk Kızılay

EMRAH SONUMUT
THY

PROF. DR. SAFFET KÖSE:

İlim peşinde koşmak, Allah yolunda olmaktır

İlim peşinde koşmak, Allah yolunda olmaktır. Dolayısıyla ilmi çalışmalar ibadet değeri taşıyan bir özelliğe sahiptir. İslam'ın inanç değerlerinde, kilisede olduğu gibi, bilimsel çalışmaların önünde bir engel olmadığı gibi din ilmi, dünya ilmi diye bir ayırım da yoktur.

Hocam, öncelikle kendinizden kısaca bahseder misiniz?

Âdettendir, doğum yerinden başlanır. Ben de öyle yapayım. 1964 yılında Balıkesir iline bağlı Kepsut ilçesinin Eyüpbükü köyünde doğdum. İlkokulu gaz lambası ile aydınlandığımız dönemde 50 hane civarındaki şirin bir dağ köyünde okudum. Tabii şimdi köy diye bir şey ortada kalmadı desem yeridir, insanlar şehirlere dağıldı. Köyümüzde mera hayvancılığı ve kara sabanla çiftçilik yapılırdı. Arazimiz çok olmasa da herkesin kendi ihtiyaçlarına cevap verecek tahıl ve bakliyat üretimine elverişliydi. Köyde suyu bol ve içilebilir derecede temiz dere olması sebebiyle su değirmeni ve herkesin kendisine yetecek sebze bahçesi ile üzüm yanında çeşitli meyvelerden oluşan bağları ve harman yerleri vardı. Bu değirmen sebebiyle çevre köylerden birçok insan köyümüze gelirdi. Çay, kahve, şeker gibi maddeler dışında yağ, sabun, giysi dahil bütün zaruri ihtiyaçların köyün kendi kaynaklarından üre-

tilebildiği bir ortamda büyüdüm. Ama hatırımda kalan şu: O dönemlerde köy hayatı beden gücüne dayalı çalışma sebebiyle gerçekten çok meşakkatli de olsa her şeyin doğal tadı ve lezzetini unutmam mümkün değil, insan ilişkileri sıcaktı ve dayanışma üst düzeydeydi. O ortamı özlediğimi ifade etmeliyim. Köy hayatının meşakkatini ilkokulda dersler bittiğinde, lise ve üniversite tatile girdiğinde hep yaşadım. Çünkü aileme yardım etmek durumundaydım. Halen de köy ile bağlantımı devam ettiriyorum, fırsat bulduğumda gidiyorum.

Eğitim hayatınızda imam-hatip ve ilahiyat fakültesinden mezun oldunuz. Bu bölümü niçin seçtiniz? İslami ilimlerin sizin için önem ve anlamı nedir?

İlkokulda okurken dersler bitince cami avlusundaki köy odasında imamdan Kur'an okuma ve temel dini bilgileri öğrendik, okulun bittiği yaz döneminde hatim yaptık ve köyde bir hatim töreni düzenlendi. Bundan çok etkilendim.

Rahmetli babamın da yönlendirmesiyle Balıkesir İmam-Hatip Lisesi'ne kaydoldum. İlk iki yıl babam ile Balıkesir'de beraber kaldık, o yevmiye ile inşaatlarda çalıştı, annemde köydeki işleri idare etti. Çok zor günlerdi. Anne-babamın fedakârlıklarını unutamam ve haklarını ödeyemem, okur-yazar değillerdi ama gelenek içinde yoğrulmuş bir irfana sahiptiler. Üçüncü sınıfta parasız yatılıy kazandım, sonrasinda okul yurdunda kaldım. Bu millete minnettarım. Balıkesir İmam-Hatip Lisesi'ndeki hocalarımızdan sadece bilgi değil edeb, ahlak ve irfana dair çok şey öğrendik. Orta öğrenim sonrasında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni kazandım. İmam-Hatip Lisesinde öğrendiğimiz Arapça ile hazırlık muafiyet sınıfını geçip birinci sınıftan başladık. 43 kişilik çok başarılı bir sınıfımız vardı. Bu sınıfta mezun olup Devletin çeşitli kademelerinde ve akademide önemli görevler üstlenmiş çok sayıda arkadaşımız var.

Uzmanlık alanı olarak fıkhi niçin seçtiniz?

Fıkhi ihtisas alanı olarak seçmemin sebebi, Müslümanların din-hayat bağlantısını fıkıh üzerinden kurmalarındır. Bu açıdan fıkıh, İslami disiplinler içinde çok özel bir yere sahiptir. Böyle bir tercih yaptıktan sonra fakültemizde fıkıh hocalarımızdan, dışarıda ana kaynaklardan ders okutabilecek birikimi olan hocalardan özel dersler aldık. Üzerimizde eme-

SAFFET KÖSE KİMDİR?

1964 Balıkesir doğumlu, Balıkesir İmam Hatip Lisesi (1982) ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (1986) mezunudur. Marmara Üniversitesinde yüksek lisans (1988) ve doktorasını (1994) tamamlamış olup, 1986-1992 yılları arasında İslam Araştırmaları Merkezinde (İSAM) çalışmıştır. 2003 yılında profesör olan Köse, Mısır ve Azerbaycan'da da çeşitli akademik çalışmalar yapmış ve görevler üstlenmiştir. 2018 yılından itibaren İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi rektörlüğünü yürüten Köse'nin "Kannuna Karşı Hile", "İslâm Hukukuna Giriş", "İslam İş ve Ticaret Ahlakı" gibi yayınlanmış çok sayıda eseri bulunmaktadır. Aralarında İGİAD'ın da olduğu çeşitli sivil toplum kuruluşlarında gönüllülük faaliyetlerini sürdüren Köse, İngilizce ve Arapça bilmektedir.

ği olan hocalarımız var. Kendilerine müteşekkirim. Danışman hocam Mehmet Erkal'ı rahmet ve minnetle anıyorum.

İlahiyat disiplinlerinin her birisi Kur'an'ın farklı boyutunu anlamaya dönük faaliyetler ve ona dair metodolojik bilgi sunar. Mesela tefsir, anlamını; fıkıh, ahkâmını; hadis-sünnet ve siyer, Hz. Peygamber'in yaşantısını; akaid-kelam, inanç esaslarını; tasavvuf, irfan-ahlakını; felsefe, hikmetini; kıraat, okunmasını; tarih, olayların oluşumunu; usul, anlaşılmasına dair ilkeleri konu alır. Bütün bunlar ibadet karakteri arzeden faaliyetleri anlatır. Bu hayatta Allah'ın kitabı ile meşgul olmaktan daha değerli ne olabilir ki! "Alimler peygamberlerin varisleridir" hadisine bakılırsa üzerinde bulunduğu nimetin değeri daha iyi anlaşılabilir.

Uzmanlık alanınız olan İslam hukuku çalışmalarını nasıl buluyorsunuz? Laik bir sistemde yaşıyoruz ve bu husus göz önünde bulundurulduğunda İslam hukukunun modern dünyadaki yeri nedir? İslam hukuku, bugünkü dünyaya ne söylemektedir?

Konuyu sadece ülkemiz ile sınırlanarak cevaplandırayım. İslam hukuku

alanında İlahiyat-İslami İlimler Fakültelerindeki araştırmacılar tarafından çok değerli çalışmalar yapılıyor. Buna Hukuk Fakültelerini de eklediğimizde ülkemizin bu alanda zengin bir kadroya sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bu çalışmalar basılıyor ve ilgilenenlerin istifadesine sunuluyor. Ayrıca şu anda 37. sayısı hazırlanmakta olan ve editörlüğünü bendenizin yaptığı Mehir Vakfı tarafından yılda

iki sayı şeklinde yayımlanan uluslararası hakemli İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, ülkemizin geldiği zengin konumu göstermesi açısından önemlidir diye düşünüyorum. İslam hukukunun bu ilgiyi hak ettiğini düşünüyorum. Çünkü onun, yapısı itibarıyla tüm zaman ve mekânların ihtiyaçlarını karşılayabilecek dinamizme sahip olduğunu biliyoruz. 1932 yılında Lahey’de toplanan ve dünyanın büyük hukukçularının katıldığı uluslararası mukayeseli hukuk kongresinde iki Müslüman hukukçunun sunduğu tebliğ sonrası İslam hukuku ile ilgili üç karar çıkmıştır:

- İslam hukuku orijinal bir hukuk sistemidir, bir başka hukuk sisteminin parçası değildir.
- İslam hukuku dinamiktir, çağdaş ihtiyaçları karşılayabilecek yapıdadır.
- Bu özellikleriyle İslam hukuku, modern hukukun kaynaklarından birisidir.

Gerçekten İslam hukuk mirasının günümüz hukuk dünyasına söyleyecek çok sözü var. Bu konuda günümüz hukukçularından birçoğunun da itirafı var. Mesela günümüz hukukuna yeni girebilmiş ve birtakım olumsuzlukların getirdiği tecrübelerden sonra ortaya çıkmış çok sayıda hukuk ilkesi ya da teorisi vardır ki bunlar asırlar önce Kur’an ve Sünnet’in genel esaslarından hareketle Müslüman hukukçularca ortaya konulmuş ve bunlarla ilgili birçok araştırma yayımlanmış, konunun uzmanı birçok hukukçu da İslam hukukuna övgü ile yaklaşmıştır. Örneğin günümüz Batı hukukuna 19. yüzyılın ikinci yarısında giren “hakkın kötüye kullanılması” teorisi ile ilgili Kur’an ve Sünnet’te genel esasların bulunduğu ve Müslüman hukukçuların eserlerinde konuyu ayrıntılarıyla ele aldıkları ortaya çıkınca bazı Batılı hukukçular hayretleriyle birlikte takdirlerini ifa-

de etmişlerdir. Mesela Alman hukukçu Joseph Kohler, bunu İslam hukukunun mucizevi bir ayrıcalığı olarak değerlendirebilir. Kişinin kusursuz da olsa verdiği zardan sorumlu olacağına dair hükmün Batı hukukuna 19. yüzyılda girmiş olması, diğer bir örnek olarak zikredilebilir. Bu konu İslam hukukunda ayrıntılı şekilde ele alınmıştır. 20. yüzyılın başlarında Alman Medeni Kanunu ile Batı hukukuna giren ve onun için bir fahru şeref payesi kabul edilen “Borcun Nakli” prensibi, Hz. Peygamber’in hadisinden hareketle mezhep imamları döneminden itibaren ayrıntılı şekilde fıkıh kaynaklarında ele alınmıştır. Bir başka örnek, Batı hukuku “Beklenmeyen Hal Teorisi” ile 20. yüzyılda tanışmıştır. İslam hukukunda bu konu ile ilgili ayrıntılı hükümler vardır. Keza uluslararası hukukun kurucusu Müslümanlardır ve modern dünya hâlâ bu seviyeye gelmemiştir. Bu konuda ilk dönemlerden itibaren çok sayıda eser kaleme alınmıştır. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Demek istiyorum ki İslam hukukunun bu dünyaya vereceği çok şey var ama bunu günün dili ile sunmak gerekiyor. Burada şuna da işaret edeyim: Müslümanlar fıkıh ve dini ilimler bakımından diğer ümmetlerde

olmayan üç ayrıcalığı sahiptir:

- Diğer dinlerin kitapları tahrif edilirken Müslümanların İlahi kitabı olan Kur’an korunmuştur.
- Hz. Peygamber’in sözleri, eylemleri ve takrirleri (görüp onay verdiği tutum ve davranışlar), veri kaybı olmaksızın tespit edilmiş ve yazılı olarak günümüze gelmiştir.
- İslam alimleri, tutarlı bir yöntem (usul) ile bu iki kaynak üzerinden din-hayat bağlantısını sağlam biçimde kurmuş ve bu zengin miras günümüze ulaşmıştır.

Burada esas sorun şudur: Türkiye’deki Batıcı aydınların, bu hazineler oryantalizmin etkisiyle kilise kültürü üzerinden yaklaşımları, modernizmin etkisinde kalan dindar araştırmacıların bir kısmının bu zihniyeti destekleyici tarzdaki duruşları, fıkhi mirasımızın tutarlı ve sağlıklı bir şekilde anlaşılması önünde engel oluşturmakta, insanlığı bu hazineden mahrum bırakmaktadır. Bu bağlamda modernist-reformist akımın reaksiyoner tavrının seçmeci, genelle-yici, suçlayıcı ve de anakronik duruşlarını ciddi bir problem olarak görüyorum. Bunu daha önce de bir yazımda dile getirdim.

Uzmanlık alanlarınızdan biri de iş ve ticaret ahlakıdır. İş dünyasının ahlaki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Paket genellemeler her zaman sorunludur. O sebeple genelleyici ya da kuşatıcı bir şey söylemek zor olsa da ilgili bakanlığın gıda denetimlerinde ortaya çıkan tablo, yazılı ve görsel medyadaki haberler, insanların şikâyetleri, dost meclislerindeki sohbetler ve kişisel tecrübeler dikkate alındığında ekonomik hayatta ahlaki yozlaşma göstergesi sayılabilecek çok sayıda örneğin olduğunu söylemek mümkündür. Bu-

.....
O dönemlerde köy hayatı beden gücüne dayalı çalışma sebebiyle gerçekten çok meşakkatli de olsa her şeyin doğal tadı ve lezzetini unutmam mümkün değil, insan ilişkileri sıcaktı ve dayanışma üst düzeydeydi. O ortamı özlediğimi ifade etmeliyim. Halen de köy ile bağlantımı devam ettiriyorum, fırsat bulduğumda gidiyorum.

nunla birlikte sahabe ahlakına sahip ticaret erbabının da bulunduğunu ifade etmemiz gerekir. Ama şuna da dikkat çekmemiz lazım: İnsanın karşısında zayıf konumda bulunabileceği nefsi ayartan en önemli güçlerden birisi para. Bu da modern dünyanın putlaştırdığı araçlardan birisi olduğu için ona karşı dik duruş için sağlam bir ahlaka sahip olmak gerekiyor. Ahlak araştırmacısı Ross Poole bu çelişkiyi iyi yakalamış. Özetle der ki: “Modern dünya en fazla ahlaka ihtiyaç duyuyor ama ahlakı imkânsız kılan da bizzat kendisi!” O sebeple insan nefsi-ni dizginleyebildiği ölçüde insandır demek hatalı olmayacaktır. O zaman ahlak devrede olabilir.

Biliyoruz ki Hz. Peygamber de bir tüccardır ve bugünün iş dünyasına örnek olmak açısından, Hz. Peygamber’in iş ahlakını kısaca özetleyebilir misiniz?

Bu konuda şunları söyleyebilirim: Hz. Peygamber’in ticaret hayatı için belirlediği en temel ilke “dürüstlük” ve “kalite”dir. Bir tüccar için bu ikisinden daha değerli bir sermaye yoktur. Bir şeyini kaybeden sadece onu kaybeder ama bu ikisini kaybeden her şeyini kaybeder. Hz. Peygamber (sas) dürüst tacirin peygamberler, siddıklar ve şehitlerle birlikte haşrolunacağını ifade ederken “aldatanın bizimle bir ilgisi olamaz” türündeki hadisleri de dürüstlüğün değerini gösterir. Bir de Allah’ın işin hakkını verenleri sevdiğini bildiren hadisi de kaliteye yaptığı vurgunun ifadesidir. Bence bu iki prensip, ticaret ahlakı konusunda her şeyi söylüyor. Diğer ilkeler bu ikisinin açılımı gibi duruyor diye düşünüyorum. Mesela Kur’an-ı Kerim’in ve Hz. Peygamber’in vurgulu şekilde tekrar ettiği bir şeyin helal olmasında onun fıkhi çerçeve içinde olmasının yetmediği, aynı zamanda vicdani olarak da helal olması

.....

H. Peygamber’in ticaret hayatı için belirlediği en temel ilke “dürüstlük” ve “kalite”dir. Bir tüccar için bu ikisinden daha değerli bir sermaye yoktur. Bir şeyini kaybeden sadece onu kaybeder ama bu ikisini kaybeden her şeyini kaybeder. Hz. Peygamber (sas) dürüst tacirin peygamberler, siddıklar ve şehitlerle birlikte haşrolunacağını ifade ederken “aldatanın bizimle bir ilgisi olamaz” türündeki hadisleri de dürüstlüğün değerini gösterir.

.....

gerektiği yönündeki ısrarcı tutum, dürüstlük ve kalitenin açılımı gibidir.

Ahlak demişken, aynı zamanda bir de akademik ahlak söz konusu. Akademi dünyasında ahlakın yeri nedir?

Toplumun bir kesimini diğerinden ayırt etmek çok kolay değil. Benzer sorunlar akademi dünyasında da var. Ama bu konuda genelleme yapmak, oranın yüksek olduğunu söylemek haksızlık olur. Şöyle söyleyelim: Akademik alanda da ahlakı zorlayan tutumlar ortaya çıkabiliyor. En temel problem de intihal! Bu kavram, bir başkasına ait ürünü (tez, kavram, ilke, formül...) çalıp kendisine mal etmek anlamına geliyor. Ama bu konudaki müeyyideler çok sert olduğu için bu tür ahlak fakiri insanlar yakalandığında bedelini ağır şekilde ödüyorlar. İkinci bir husus da akademik hayatın, resmi olan dışında bir de iç denetim mekanizmaları var. Çalışmalarında ahlaksızlık yapan birisinin ipliğini pazara çıkaran

bir başka araştırmacı, her zaman ortaya çıkıyor. Ben, Türkiye’de her kesimde olduğu gibi akademik hayatta da ahlaka aykırı bazı problemler ortaya çıksa da bunun istisna olduğunu, hâkim rengin olumlu ve bilimsel anlamda ülkemizin iyi durumda bulunduğunu söylemem gerekir.

Akademik çalışmalarda uyulması gereken ne gibi ahlaki standartlar var ve bu standartlar açısından Türkiye’deki akademinin durumu nedir?

Ahlaki standartların başında, akademik olarak ne tür bir çalışma yapılacaktır o amaç doğrultusunda ve tamamen bilimin haysiyetini merkeze alan, o alana katkı yapmayı hedefleyen çalışmalara yönelmek gelir. Bununla şunu kasdediyorum: İlimin bir haysiyeti var ve bu akademik kademeleri geçmeyi amaçlamaktan çok daha yücedir. Dolayısıyla çalışmalar, unvan kazanmayı, bilime katkı yapmayı hedeflerse unvanlar zaten kendiliğinden gelir, çalışma da Hz. Peygamber’in ifadesiyle bir “sadaka-i câriye” yani insanlar yararlandığı sürece Allah katında değer bulmaya devam eder. Ama unvan hedefli çalışma yapılırsa bu kaliteden ödün vermek, ilmi küçük hedeflere yem etmek ve dünyalıkla sınırlandırmak anlamına gelir ki bu ilme haksızlık ve saygısızlıktır. İslami kaynaklar açısından ilim peşinde olmak ibadet değeri taşıdığı için bu niyet onun bereketini giderir. Çünkü yapıp-etmelerimiz niyetlere göre değer kazanır. Mesela Hz. Peygamber dünyalığı, ilmimizin hedefi kılma diye dua etmiştir. Bu bağlamda Kâtip Çelebi’nin ifadelerini çok anlamlı buluyorum. Der ki, yapılacak bilimsel çalışmaların bir amacı olmalı ve çalışan alana bir katkı sunmalıdır. Yine onun ifadeleri ile söylemek gerekirse bir çalışma ya orijinal bir şey meydana getirmeli

ya bir eksiği tamamlamalı ya bir hatayı düzeltmeli ya komplike bir meseleyi çözümlemeli ya da dikkat çekilmeyen ama ihtiyaç duyulan bir konuyu gündem yapmalıdır. Elbette bunlar yapılırken bilime katkı amaçlanmalı ve o alanın kendine özgü yöntemleri kullanılarak, alıntıların kaynakları dürüstçe gösterilerek ve dil zevki gözetilerek yapılmalıdır. Çok öz biçimde bunlar söylenebilir.

Akademik hayatınızda Mısır ve Azerbaycan gibi tecrübeleriniz oldu. Bu ülkelerdeki çalışmalarınız size neler kattı, nasıl bir tecrübe sağladı?

Mısır'a doktora bittiğinde gittim. Mısır, çok eski ve tarihi uygarlıkların beşiği olmasının yanı sıra İslam dünyasında İslami ilimler alanında yapılan zengin çalışmalarıyla bilinir. Büyük alimler yetiştirmiştir. Bu gelenek hâlâ devam ediyor. 1974'te vefat eden Muhammed Ebû Zehra ile halen hayatta olan Yusuf el-Karadâvi'yi günümüz için örnek olarak zikredebilirim. Eski ağırlığı olmasa da el-Ezher Üniversitesi'nin varlığı, ülkeye ilahiyat ilimleri alanında bir güç katıyor. Bize en büyük katkısı, ilim merkezlerini, üniversiteleri tanımak, bilim adamları ile tanışmak, ileride yapacağımız çalışmalarda kullanacağımız bol miktarda eseri kütüphanemize kazandırmak ve Arapça konuşma pratikleri yapmak oldu. En çok dikkatimi çeken husus, Türkoloji bölümlerinde tanıştığım bazı hocaların hiç Türkiye'ye gelmemesine rağmen akıcı bir İstanbul Türkçesi konuşmaları olmuştur. Bunu, gördükleri eğitim ve Türk TV'lerini izlemekle elde ettiklerini ifade etmişlerdi. "Şikâyetiniz var mı?" diye sorduğumda en büyük şikâyetleri, Türkçe konuşmalarda sürekli yapılan kısaltmalar olduğunu belirtmişlerdi. Sonra ben de bu açıdan dikkat etmeye başladım ve biz günlük dilde çok fazla kısaltma kullanı-

.....

Sivil yapılanmalar bizim inanç değerlerimizin bize yüklediği bir görev ve vicdan sahibi her insanın bir tarafından mutlaka tutması gereken bir husus diye değerlendiriyorum. Kur'an-ı Kerim müminlere hayırda yarışma hedefi koymuş, Hz. Peygamber de müminleri diğer insanların derdiyle dertlenmekle ve güneşin doğduğu her gün eklemleri sayısınca diğer insanlara iyilikte bulunmakla görevlendirmiştir. Biz tarihte olduğu gibi günümüzde de bu duruşumuzu sürdürüyoruz. O sebeple Yunus diliyle söylemek gerekirse Allah'ın rızasını kazanmak, daha çok bir gönüle girmekten geçiyor.

.....

yoruz. Bunlar, yerleşik hale gelmeden de bir yabancıнын onu anlaması neredeyse imkânsız. Düşünebiliyor musunuz bir TV programında konuşmacılar sürekli SİHA dediğinde özellikle ilk kullanılmaya başlandığında kim ne anlayabilir ki!

Azerbaycan'da da bir süre bulundunuz ve akademik çalışmalar yaptınız. Bu dönemde neler gördünüz, nelerle karşılaştınız?

Türkiye Diyanet Vakfı'nın Azerbaycan'da açtığı İlahiyat Fakültesi'ne dekan yardımcısı ve İslam hukuku hocası olarak gittim ve üç yıl (1999-2002) kaldım. Protokol gereği dekan Azerbaycanlı bir akademisyen, yardımcılardan birisi de Türkiye'den oluyordu. Orada kendimi buldum. Azerbaycan; dil, kültür, yaşantı ortak tarihimizin belgesi. Türkçede günlük dilde unutilan kelimeler-

rin orada kullanıldığını görüp hatırladım. En çok dikkatimi çeken husus şu oldu: Sovyetler Birliği döneminde 70 yıl boyunca insanlara "ilmi ateizm" dersleri okutulmuş. Yani dinsizlik devlet politikası olarak belirlenmiş, din yasaklanmış. Ama Azerbaycanlı kardeşlerimiz imanlarını göğüslerinde hep saklamışlar ve bağımsızlık gelince bu iman yeniden şaha kalkmış ve artık ülkenin her tarafında camilerin inşa edildiği ve öze dönüşün yaşandığı bir süreç göze çarpıyor. TDV İlahiyat Fakültesi ve şu andaki hali ile İlahiyat Akademisi, Azerbaycan'ın dini hayatına çok değerli katkılar yapıyor ve bu fakültenin yetiştirdiği öğrenciler, bunun öncülüğünü yapıyor. Mesela şu anda İlahiyat Akademisinin rektörü bizim öğrencimiz...

Siz sadece bir akademisyen değil, aynı zamanda aktif bir sivil toplum gönüllüsünüz. Sizi pek çok STK'da çeşitli çalışmaların içerisinde görüyoruz. Sivil toplum çalışmalarının, sizin anlam dünyanızdaki yeri nedir? Bu çalışmalarda yer almanın olumlu yanları nelerdir?

Toplum hayatı, insanların dayanışma ve işbirliği içinde hareket etmesini zorunlu kılıyor. Bu onun doğasında olan bir husus. Bunun resmi tarafı, yani Devleti ilgilendiren boyutu var, bir de bizzat toplumun kendisini ilgilendiren tarafı var. Devlet belli bir hiyerarşi ve bürokrasi içinde işlediği için bazen insanlara ulaşmada gecikmeler, hatta imkânsızlıklar yaşanabiliyor. Bunun da doğal olduğunu kabul etmek gerekir. İşte bu açığı kapatmak üzere dernekler ve vakıflar kendilerine seçtikleri alanlarda hizmet üretiyorlar ve bu açıkları kapatıyorlar. İhtiyaç duyulan alanlara göre bu yapılar kurulduğu için toplumun her kesimine çok hızlı şekilde ve amacı gerçekleştirilecek biçimde hizmetler götürülebili-

yor ve işler gönüllülük esasına dayan-
dığı için de toplumun fertleri arasında
bir kaynaşma ve yalnızlık hissini bertaraf
eden, böylece güven telkin eden hayırlı
bir sonuç da doğmuş oluyor. Deprem-
ler, sel baskınları, yangınlar, onun ötesin-
de yoksulluk gibi toplumsal travmalarla
başla çıkmada bu tür kurumların büyük
faydasının olduğu son zamanlarda da-
ha iyi anlaşıldı. Bu tür sivil yapılanmalar
bizim inanç değerlerimizin bize yük-
lediği bir görev ve vicdan sahibi her insa-
nın bir tarafından mutlaka tutması gere-
ken bir husus diye değerlendiriyorum.
Kur'an-ı Kerim müminlere hayırda ya-
rışma hedefi koymuş, Hz. Peygamber
de müminleri diğer insanların derdiyle
dertlenmekle ve güneşin doğduğu her
gün eklemeleri sayısınca diğer insanla-
ra iyilikte bulunmakla görevlendirmiştir.
Biz tarihte olduğu gibi günümüzde
de bu duruşumuzu sürdürüyoruz. O se-
beple Yunus diliyle söylemek gerekirse
Allah'ın rızasını kazanmak, daha çok bir
gönüle girmekten geçiyor.

**Bu STK'lardan biri olan İGİAD'ın
Yüksek İstişare Kurulu'nda yer al-
maktasınız. İGİAD'la tanışıklığı-
nız nasıl oldu? İGİAD'ın sizin için
önemi nedir? Ayrıca yeri gelmiş-
ken İGİAD'ın çalışmalarını değer-
lendirmek gerekirse ne söylemek
istersiniz, neler tavsiye edersiniz?**

Bizim İGİAD ile tanışmamız "İslam İş
ve Ticaret Ahlakı" başlıklı çalışmamızın
basımı vesilesiyle oldu. Kitap basıldıktan
sonra İGİAD yönetimi ve üyelerince il-
gi gördü, çevreden takdirkâr ifadeler
geldi, sonrasında İGİAD'ın genel an-
lamda İslam ahlakına ve özelde de
iş ve ticaret ahlakına olan ilgisi,
bu konudaki hem teorik ola-
rak yaptığı çalışmalar hem
de uygulamadaki duyar-
lılıkları bizim ortak nok-

tamızı oluşturduğundan ilişkiler doğal
olarak sürekli hale geldi.

**Bir akademisyen olarak ve rektör-
lük de dahil akademinin her biri-
minde görev almış biri olarak, yeni
akademisyenlere veya akademi-
yi düşünenlere neler tavsiye edersi-
niz?**

İlim peşinde koşmak, Allah yolunda
olmaktır. Dolayısıyla ilmi çalışmalar ibad-
et değeri taşıyan bir özelliğe sahiptir.
İslam'ın inanç değerlerinde, kilisede ol-
duğu gibi, bilimsel çalışmaların önünde
bir engel yoktur, din ilmi, dünya ilmi di-
ye bir ayırım da yoktur. Tefsir, hadis, fı-
kık, tasavvuf gibi dini ilimlerin değeri ne
ise fizik, kimya, matematik, tıp, astrono-
mi gibi ilimlerin de değeri odur. Çünkü
bunların kanunlarını da Allah koymuş-
tur ve insan sadece bunları bulup keşfe-
der, maddeye uygular ve teknoloji üre-
tir. Kim peşine düşerse de adaletin ve
insanın çalışmasının sonucu olarak Allah
ona verir. Kur'an-ı

Kerim, kâinat-
ta var olan
kanunların
ve insanın
kendi ya-
ratılışındaki
mükemmel-
liğin araştı-
rılmasını ister.
Çünkü

buralarda yapılan tespitler, Allah'a gö-
türen bir yoldur. Bunun için bütün ilim-
lerle uğraşmak, topluma farz-ı kifaye se-
viyesinde bir yükümlülük olarak emre-
dirmiştir. Toplum bunlardan birisini terk
ettiğinde her bir ferdi Allah katında so-
rumludur. Bütün bu açılardan bakıldığın-
da hem sorumluluktan kurtulmak hem
ülkeminin bağımsızlığı, güçlenmesi, in-
sanların kişisel olarak itibar kazanması,
bilimsel çalışmalara verdiği değer ölçü-
sünde oluşacağından bilimsel faaliyet-
lere özel bir önem vermek gerekecektir.
Bugün bilimin öncülüğünü yapıp onunla
dünyaya hükmedenler ile Müslümanlar
arasında bir fark vardır. İlmî faaliyetlerin
sonucu ulaşılan teknolojik güç, Allah'ın
rahman sıfatının bir tecellisi olarak doğ-
duğundan Müslüman vicdanı onun in-
sanlara zulüm aracı olarak kullanılması-
na izin vermez. Bugün belki de en çok
ihtiyaç duyulan vicdanın bu sesidir, o
da egemen güçlerde yok. Sırf bu zul-
mü önlemek için bile gece gündüz de-
meden çalışmak ve Allah'ın bu millete
bahsettiği kabiliyetleri bulup ihtiyaç du-
yulan alanlara yönlendirmek, bu açıdan
herkesin sorumluluğudur diye düşünü-
yorum. O sebeple kendilerini bilimsel
çalışmalar için yeterli görenler, o ah-
lakı taşıyanlar, ideali-mefkuresi olanlar,
fedakârlıktan kaçınmayacak kıvamda
bulunanlar, akademik hayatı

tercih etmeliler diye
düşünüyorum.

"Marifet iltifa-
ta tabidir" di-
ye bir söz var.
Toplum da
bu tür ka-
biliyetle-
re sahip
çıkma-
lıdır.

REEL SEKTÖR FAİZ KISKACINDA

İGİAD BAŞKANI AYHAN KARAHAN, "BÜTÜN DÜNYAYI ETKİSİ ALTINA ALAN SALGIN SÜRECİNDE ÜLKELER EKONOMİLERİNİ AYAKTA TUTABİLMEK, REEL SEKTÖRLERİNİ YAŞATABİLMEK İÇİN FAİZLERİ SIFIRLARKEN, KREDİ ARTIŞINA GİDERKEN BİZDE İŞE TAM TERSİ YÜKSEK FAİZ ARTIŞINA GİDİLMİŞTİR" DEDİ.

İSTANBUL
YASİN AYDIN

MERKEZ Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) son yaptığı toplantıda faiz oranını % 17'de sabit tutarak güçlü parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkilerinin daha belirgin hale gelmesini, böylelikle enflasyon üzerinde etkili olan talep ve maliyet unsurlarının kademeli olarak zayıflayacağına işaret İGİAD Başkanı Ayhan Karahan, "PPK enflasyonda kalıcı

düşüş ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı para politikasının duruşuna kararlılıkla uzun bir müddet sürdürülmesinde kararlı olduklarını ifade etmiştir" dedi.

FAİZLER DÜNYANIN TERSİNE YÜKSELDİ

Türkiye Ekonomisi her yıl büyümeyi hedeflemişken; Para Politikası Kurulu'nun fiyat istikrarının sağlanarak enflasyonu düşürmek için faizleri yükselterek, kredileri kısarak, iç talebi daraltmayı ve ekonomiyi yavaş-

latmayı tercih ettiğine değinen Karahan, "Bütün dünyayı etkisi altına alan salgın sürecinde ülkeler ekonomilerini ayakta tutabilmek, reel sektörlerini yaşatabilmek için faizleri sıfırlarken, kredi artışına giderken bizde ise tam tersi yüksek faiz artışına, kredi kısıtlamasına gidiyoruz. Türkiye'de reel sektörün borç yükü salgınında etkisiyle GSMH'nin % 39,7 den % 76,5'e çıkmışken reel sektörün bu borç yüküyle batmaması, işine devam edebilmesi için can suyu önemünde düşük maliyetli yeni kredi imkanlarına kavuşması gerekir. Tür-

kiyede iç talebin daraldığı bu dönemde bir işletmenin % 17 faiz oranıyla alacağı krediyle işletmesini bürün büyütmeyi düşündürebilmesi dahi çok zordur" ifadelerini kullandı. Karahan, ayrıca, "Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) reel sektörün krediyi en çok ihtiyaç duyduğu bu dönemde uygulamaya soktuğu yüksek faiz oranları ve sıkı para politikası kredileri kısarak reel sektöre kalan sağları bızdırıyor diyerek yaklaşımları; reel sektöre bir başka bahara diyerek başlatır kapayı göstermemelidir" değerlendirmesinde bulundu.

Yüksek faiz reel sektörü vuruyor

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Başkanı Ayhan Karahan, yüksek faizin reel sektörü olumsuz etkilediğini söyledi

KARAHAN, yaptığı açıklamada şu görüşlere yer verdi: "Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) son yaptığı toplantıda faiz oranını % 17 de sabit tutarak güçlü parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkilerinin daha belirgin hale gelmesini, böylelikle enflasyon üzerinde etkili olan talep ve maliyet unsurlarının kademeli olarak zayıflayacağına işaret etmiştir. PPK enflasyonda kalıcı düşüş ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı para politikasının

yüksek faiz artışına, kredi kısıtlamasına gidiliyor. Türkiye'de reel sektörün borç yükü salgınında etkisiyle GSMH'nin % 39,7 den % 76,5'e çıkmışken reel sektörün bu borç yüküyle batmaması, işine devam edebilmesi için can suyu önemünde düşük maliyetli yeni kredi imkanlarına kavuşması gerekir.

BU FAİZLE ÇOK ZOR

Türkiye'de iç talebin daraldığı bu dönemde bir işletmenin % 17 faiz oranıyla alacağı krediyle işletmesini bürün büyütmeyi düşündürebilmesi dahi çok zordur. Merkez Bankası Para Politikası Kurulu

İGİAD: Yüksek faiz reel sektörü vuruyor

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), "Para Politikası Kurulu (PPK)'nin fiyat istikrarını sağlayarak enflasyonu düşürmek için faizleri yükselterek, kredileri kısarak, iç talebi daraltmayı ve ekonomiyi yavaşlatmayı tercih etmiştir" açıklaması yaptı. Merkez Bankası'nın yaptığı toplantıda faiz oranını % 17'de sabit tutarak güçlü parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkilerinin daha belirgin hale gelmesini, böylelikle enflasyon üzerinde etkili olan talep ve maliyet unsurlarının kademeli olarak zayıflayacağına işaret İGİAD Başkanı Ayhan Karahan, "PPK enflasyonda kalıcı düşüş ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı para politikasının duruşuna kararlılıkla uzun bir müddet sürdürülmesinde kararlı olduklarını ifade etmiştir" dedi.

Faize karşı sesler yükseliyor: YÜKSEK FAİZ REEL SEKTÖRÜ VURUYOR!

TCMB'nin yanlış yüksek faiz politikasına karşı yükseltilmiş olduğumuz itiraz sesine bir ses daha eklendi; İGİAD Başkanı Karahan da yaptığı açıklamada, "Bütün dünyayı etkisi altına alan salgın sürecinde ülkeler ekonomilerini ayakta tutabilmek, reel sektörlerini yaşatabilmek için faizleri sıfırlarken, kredi artışına giderken bizde ise tam tersi yüksek faiz artışına, kredi kısıtlamasına gidiyoruz" dedi.

İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Başkanı Ayhan Karahan, "Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) reel sektörün krediyi en çok ihtiyaç duyduğu bu dönemde uygulamaya soktuğu yüksek faiz oranları ve sıkı para politikası kredileri kısarak reel sektöre kalan sağları bızdırıyor diyerek yaklaşımları; reel sektöre bir başka bahara diyerek başlatır kapayı göstermemelidir" değerlendirmesinde bulundu.

MÜSAD: FAİZ ORANLARINDAKİ AŞAĞI YÖNELİŞ HAREKETİ YATIRIMLAR ACISINDAN ELİZEM. Müsadi Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSAD) Genel Başkanı Mustafa Özkan, "TCMB'nin yanlış faiz politikasına karşı yükseltilmiş olduğumuz itiraz sesine bir ses daha eklendi; İGİAD Başkanı Karahan da yaptığı açıklamada, 'Bütün dünyayı etkisi altına alan salgın sürecinde ülkeler ekonomilerini ayakta tutabilmek, reel sektörlerini yaşatabilmek için faizleri sıfırlarken, kredi artışına giderken bizde ise tam tersi yüksek faiz artışına, kredi kısıtlamasına gidiyoruz' dedi."

TÜRKİYE'NİN CAN SUYU ÖNEMİNDE DÜŞÜK MALİYETLİ YENİ KREDİ İMKANLARINA KAVUŞMAYA İHTİYACI VAR

İGİAD Başkanı Ayhan KARAHAN: "Bütün dünyayı etkisi

nı ifade etmiştir" dedi.

İGİAD Başkanı Ayhan KARAHAN, konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "Türkiye Ekonomisi her yıl büyümeyi hedeflemişken; Para Politikası Kurulu'nun fiyat istikrarının sağlanarak enflasyonu düşürmek için faizleri yükselterek, kredileri kısarak, iç talebi daraltmayı ve ekonomiyi yavaş-

latmayı tercih etmiştir. Türkiye'de reel sektörün borç yükü salgınında etkisiyle GSMH'nin % 39,7 den % 76,5'e çıkmışken reel sektörün bu borç yüküyle batmaması, işine devam edebilmesi için can suyu önemünde düşük maliyetli yeni kredi imkanlarına kavuşması gerekir.

Türkiye'de iç talebin daraldığı bu dönemde bir işletmenin % 17 faiz oranıyla alacağı krediyle işletmesini bürün büyütmeyi düşündürebilmesi dahi çok zordur. Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) reel sektörün krediyi en çok ihtiyaç duyduğu bu dönemde uygulamaya soktuğu yüksek faiz oranları ve sıkı para politikası kredileri kısarak reel sektöre kalan sağları bızdırıyor diyerek yaklaşımları; reel sektöre bir başka bahara diyerek başlatır kapayı göstermemelidir" değerlendirmesinde bulundu.

YÜKSEK FAİZ REEL SEKTÖRÜ VURUYOR

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) son yaptığı toplantıda faiz oranını % 17 de sabit tutarak güçlü parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkilerinin daha belirgin hale gelmesini, böylelikle enflasyon üzerinde etkili olan talep ve maliyet unsurlarının kademeli olarak zayıflayacağına işaret etmiştir. PPK enflasyonda kalıcı düşüş ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı para politikasının duruşuna kararlılıkla

Bütün dünyayı etkisi altına alan salgın sürecinde ülkeler ekonomilerini ayakta tutabilmek, reel sektörlerini yaşatabilmek için faizleri sıfırlarken, kredi artışına giderken bizde ise tam tersi yüksek faiz artışına, kredi kısıtlamasına gidiliyor.

Türkiye'de reel sektörün borç yükü salgınında etkisiyle GSMH'nin % 39,7 den % 76,5'e çıkmışken reel sektörün bu borç yüküyle batmaması, işine devam edebilmesi

İGİAD Başkanı Ayhan Karahan Görevine Devam Ediyor

İGİAD'ın 9. Olağan Genel Kurul Toplantısı, 27 Mart 2021 tarihinde Grand Cevahir Hotel'de gerçekleştirildi. Toplantıya çok sayıda davetli katıldı.

İkram sonrası başlayan program; Selamlama Konuşmaları, İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan'ın karşılama konuşmaları, Plaket Takdim töreni, Genel Kurul gündemi ve Teşekkür konuşmaları ile son buldu. İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Sunar, İstanbul Ticaret Odası Başkan Vekili İsmail Kuralav, İstanbul Fatih

ilke" olarak belirlediği düsturlar, iş dünyası için yol gösterici bir kılavuzdur. Türkiye, herkesin arzuladığı ve imrendiği bir noktaya ancak böylesi bir kılavuz sayesinde varacaktır" dedi.

Program; İGİAD'da 10. yılını dolduran üyelere, komisyonlarda üstün performans sergileyen üyelere ve bir önceki dönem İGİAD Yönetim

İGİAD'da Karahan yeniden başkan

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği'nin (İGİAD) Olağan Genel Kurulu'nda, başkanlığa Ayhan Karahan yeniden seçildi. İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, "İGİAD; hakkın, hukukun ve adaletin ancak ahlak temelinde yükseleceği inancıyla, 'helal kazanç ve adil paylaşım' ilkesiyle sadece iş hayatımızın değil, sosyal hayatımızın da daha huzurlu ve meşru olacağına inanmaktadır. İGİAD'ın 'on ilke' olarak belirlediği düsturlar iş dünyası için yol gösterici bir kılavuzdur" dedi.

Karahan başkanlığındaki İGİAD Yönetim Kurulu; Adem Güler, Emrah Yazıcı, Hüseyin Akça, İsmail Hakkı Karahan, Mahmut Besit Üstün, Nuri Besit Üstün

İstanbul'dan Midyat'a 'Gönül Bağı' Kütüphanesi

MEHMET İŞ

ABONE OL Google News

Mardin'in Midyat ilçesinde, Genç İGİAD'ın "Gönül Bağı Kütüphaneleri" projesi kapsamında kurduğu 5 bin kitap kapasiteli kütüphane öğrenciler de büyük mutluluk yaşattı.

Merkezi İstanbul'da bulunan Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği'nin (İGİAD) "Gönül Bağı Kütüphaneleri Burak Karahan" projesi kapsamında 600 öğrencisi bulunan Midyat Belediyesi ilk ve ortaokulunda yaptırılan 5 bin kitap kapasiteli kütüphane kitapseverlere hizmet vermeye başladı.

Eğitimde fırsat eşitliği yaratabilmek ve kütüphanesiz okul kalmaması amacıyla "Gönül Bağı Kütüphaneleri" projesi kapsamında bugüne kadar kütüphanesi bulunmayan okula kütüphanenin kurulmasıyla artık kitaplara rahat bir şekilde ulaşma imkânı bulan öğrenciler büyük sevinç yaşad.

GENÇ İGİAD'IN YENİ PROJESİ GÖNÜL BAĞI KÜTÜPHANELERİ

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Gençlik Kurulu olarak "sosyal sorumluluk değil toplumsal zorunluluk" diyerek çıktığımız bu yolda "Gönül Bağı Kütüphaneleri" projesi kapsamında Mardin Midyat Belediyesi İlk ve Ortaokuluna rahmetli Burak KARAHAN kardeşimizin adına kütüphane kurulumunu gerçekleştirdik.

Genç İGİAD olarak her yıl ülkemizin farklı bölgelerindeki eğitim

süresince yeterli ve eşit imkanlara sahip olmayan öğrenciler için tam donanımlı kütüphane kurulumu gerçekleştirerek doğrudan iletişim kurmay ve gönül köprüleri oluşturmayı hedeflemekteyiz. Böylece çocukların bedensel, fiziksel ve duygusal gelişiminin yanı sıra eğitim seviyesi artırılması sağlanmaktadır.

"Oku, Keşfet, Çabala, Öğren" sloganı ile sahada öğretmen ve öğrencilerimizi yalnız bırakmayarak birlikte çeşitli atölye çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Böylece hayal dünyası gelişimine katkı sunarak etkili ve etkin bir insan olmasına yardımcı olmaktayız.

Gelecek nesillere yaşlanma uygun olacak çeşitli animasyonlar ve eğitimler ile birlikte girişimci ve iş ahlakı üzerine ileri ki hayatlarında dürüst, güvenilir, sözünde duran, sadık, adil başkalarının haklarına saygılı, bir iş insanı olmayı aşılamayı ve bu yolda kendilerini yetiştirmesini teşvik ederek başta ülkemiz ve milletimiz adına katma değer üreten girişimci insanları bireyler çıkmasına katkı sunarak bu projeyi nesilden nesile aktarmayı amaçlıyoruz.

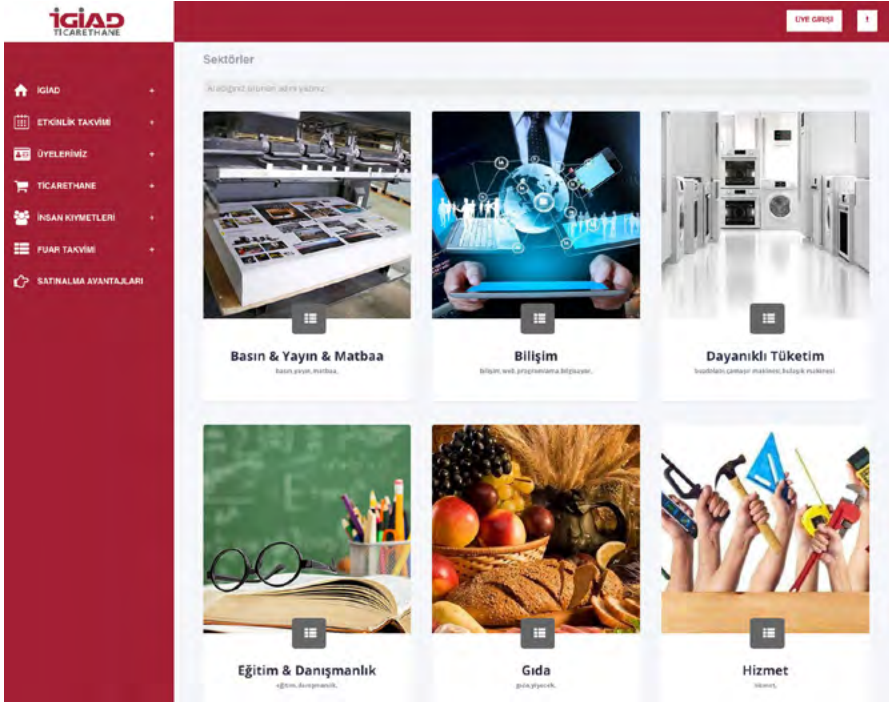
Bu proje kapsamında kütüphane kurulumundan ve saha organizasyonuna kadar her konuda desteğini esirgemeyen ve misafirperverliklerinden dolayı Sn. İl Milli Eğitim Müdürü Sn. Mehmet Polat, Midyat Belediye Başkanı Sn. Veyis Şahin ve İlçe Milli Eğitim Müdürü Abdulkadir Altay teşekkür ederiz.

İGİAD'lı gençlerden Mardin'e kütüphane

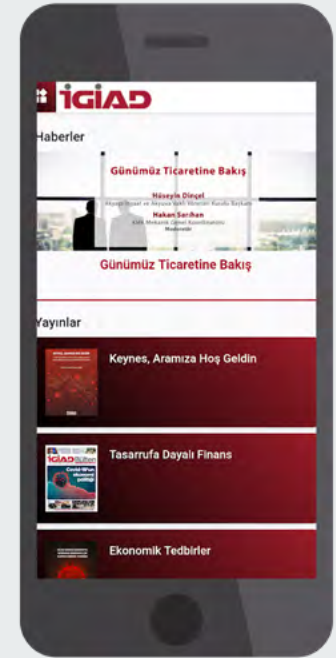
İKTİSADİ Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Gençlik Kurulu tarafından "Gönül Bağı Kütüphaneleri" kapsamında Mardin'de Midyat Belediyesi İlk ve Ortaokuluna Karahan adına kütüphane kurulması gerçekleştirildi. Demek yapılamada, "Genç İGİAD olarak ülkemizin farklı bölgelerinde tim süresince yeterli ve eşit imkanlara sahip olmayan öğrenciler için tam donanımlı kütüphane kurulumu gerçekleştirerek doğrudan iletişim kurmayı ve gönül köprüleri oluşturmayı hedeflemekteyiz.

■ HABER MERKEZİ

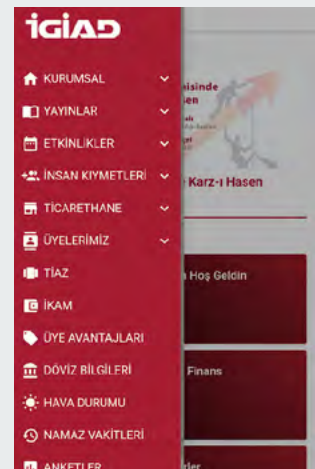
İGİAD “Ticarethane” açıldı

İŞ GELİŞTİRME Komisyonu tarafından üyelerimiz arasında ticareti geliştirmek için ticarethane adlı bir yazılım çalışması yapıldı. İGİAD’ın gerçekleştirdiği faaliyetlerin, yayınladığı eserlerin, planladığı etkinliklerin de görülebileceği, insan kıymetleri bölümünden referans olunan kişilerin özgeçmişlerinin eklenebileceği veya firmalara işgören aranabileceği, yurtiçi ve yurtdışı fuarların takip edilebileceği, firma ürünlerinin veya hizmetlerinin tanıtım ve satışının gerçekleştirebileceği ve daha birçok özelliğe sahip ticaret portalımız hayata geçmiştir. ticaret.igiad.org.tr

İGİAD MOBİL UYGULAMA

Mobil Uygulamamızı AppStore veya Google Play’den indirebilirsiniz.

İSLÂM İŞ VE TİCARET AHLÂKİ

PROF. DR. SAFFET KÖSE

GENİŞLETİLMİŞ
4. BASIM

GENİŞLETİLMİŞ
4. BASIM
YAYIMLANDI

İGİAD
YAYINLARI

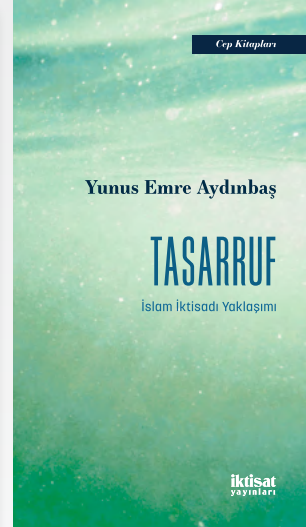
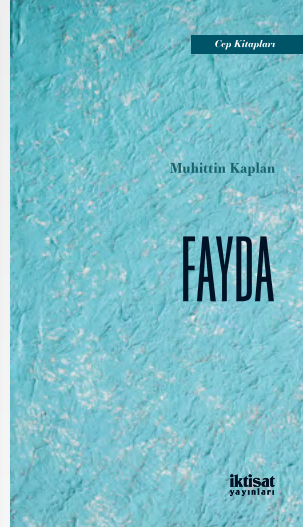
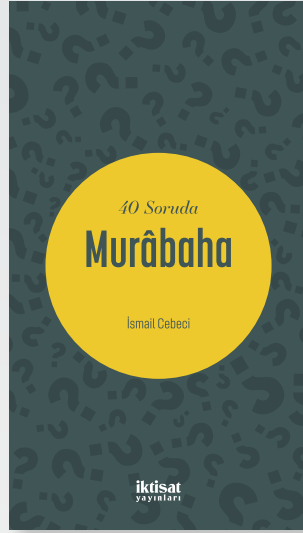
İSLÂM İŞ VE TİCARET AHLÂKİ

Modern dünyada ahlâk yozlaşma temayülü göstermektedir. Ahlâkî yoksunluk en fazla iş, çalışma ve ticaret alanında gerçekleşmektedir. Bir yanda aldatılan müşteriler, işçinin hakkını vermeyen işverenler diğer tarafta ise aldığı ücreti hak etmeyen ve işi suistimal eden işgörenler var. Böylelikle iş ve ticaret hayatının pek çok safhasında ahlâk dışı davranışlar âdeta ayyuka çıkmış vaziyettedir. Bu ise beraberinde kul hakkını ihlâl eden ve helâl-haram kazanç duyarlılığını referans noktası olmaktan çıkaran bir tabloyu ortaya koymaktadır.

Özel alanda iş ve ticaret hayatında kendisini hissettiren bu davranışlar, genel olarak ise toplumsal etkileri bakımından büyük olumsuz etkiler meydana getirmektedir. İnsanlar arasındaki ilişkiler samimiyet, güven ve dürüstlük gibi güzel ilkelerin gölgesinden çıkarak, maddî hesapların öncellendiği bir alana doğru sürüklenmekte ve insan olma meziyeti göz ardı edilmektedir.

Bu kitapta Kur'ân-ı Kerîm ve Hz. Peygamberin ısrarla üzerinde durduğu helâl kazancı vurgulayan ana noktalar ve yaşadığımız çağda helal kazanç ve ahlâkın egemen olduğu bir topluma olan ihtiyaç vurgulanmaktadır.

İKTİSAT YAYINLARI'NDAN 40 SORUDA BİLİNMESİ GEREKENLER VE CEP KİTAPLARI DİZİLERİNİN YENİ KİTAPLARI!

iktisat
yayınlari

40 Soruda Bilinmesi Gerekenler ve Cep Kitapları
dizileri İGİAD'ın desteğiyle hazırlanmıştır.

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION